

Versie 24 augustus 2026

Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat van,
nr. IENW/BSK-2026/@@@, houdende regels voor het verstrekken van specifieke uitkeringen voor MIRT-
projecten en voor projectpakketten ten behoeve van woningbouw (Regeling specifieke uitkeringen MIRT-
projecten en projectpakketten ten behoeve van woningbouw)

(KetenID WGK029313)

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

Gelet op de artikelen 2, 3, eerste lid, aanhef en onderdelen a, d en f, 4, eerste en
tweede lid, en 5, aanhef en onderdelen a tot en met f en h van de Kaderwet
subsidies I en M;

BESLUIT:

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

Bestuurlijk Overleg: Bestuurlijk Overleg MIRT of Bestuurlijk Overleg
Leefomgeving;

Bestuurlijk Overleg Leefomgeving: Bestuurlijk Overleg Leefomgeving Noord-
Nederland, Bestuurlijk Overleg Leefomgeving Oost-Nederland, Bestuurlijk Overleg
Leefomgeving Zuid-Nederland, Bestuurlijk Overleg Leefomgeving Zuidwest-
Nederland of Bestuurlijk Overleg Leefomgeving Noordwest-Nederland;

Bestuurlijk Overleg MIRT: Bestuurlijk Overleg MIRT Noord-Nederland, Bestuurlijk
Overleg MIRT Oost-Nederland, Bestuurlijk Overleg MIRT Zuid-Nederland,
Bestuurlijk Overleg MIRT Zuidwest-Nederland, Bestuurlijk Overleg MIRT
Noordwest-Nederland of Bestuurlijk Overleg goederenvervoercorridors;

compensabele BTW: omzetbelasting die kan worden gecompenseerd met een bijdrage als bedoeld in
artikel 3 van de Wet op het BTW-compensatiefonds;

minister: Minister van Infrastructuur en Waterstaat;

MIRT: Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport;

MIRT-project: project met betrekking tot infrastructurele maatregelen, dat is opgenomen in het MIRT en
voldoet aan de voorwaarden in artikel 1.3, onderdeel a;

mobilityshub: infrastructurele voorziening die fungeert als begin-, eind-, of
overstappunt van een reis en waar verschillende vervoersmodaliteiten en hun
infrastructuur samenkomen;

ontvanger: een gemeente, die niet is gelegen in het gebied van de Vervoerregio
Amsterdam of van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag waaraan een specifieke
uitkering is verleend of een gemeente die is opgenomen in de bijlage bij deze
regeling waaraan een specifieke uitkering is verleend;

planuitwerkingsfase: fase volgend op de verkenningsfase, waarin het voorkeursalternatief voor een
MIRT-project wordt uitgewerkt;

projectpakket: een samenhangend pakket met infrastructurele maatregelen en
maatregelen of voorzieningen als bedoeld in artikel 6, tweede lid, onderdeel a, en
derde lid, onderdeel a, van de Wet Mobiliteitsfonds in het kader van de ontsluiting
van woningbouwlocaties;

realisatiefase: fase volgend op de planuitwerkingsfase, waarin het MIRT-project
wordt uitgevoerd;

Standaardsystematiek voor Kostenramingen 2018: ramingsystematiek die is vastgelegd in CROW-
publicatie nr. D3049;

verkenningsfase: fase volgend op het opnemen van een MIRT-project in het MIRT, waarin mogelijke
ontwerpen van het project worden afgewogen om te komen tot een voorkeursalternatief;

woning: elke door nieuwbouw of transformatie aan de woningvoorraad toe te voegen zelfstandige of niet
zelfstandige woning, niet zijnde een tijdelijk bouwwerk.

Artikel 1.2 Doel

Deze regeling heeft tot doel gemeenten financieel te ondersteunen bij de realisatie van MIRT-projecten en de in de bijlage genoemde grootschalige projectpakketten met bovenplanse infrastructuur ten behoeve van de bereikbaarheid van de in de Bestuurlijke Overleggen MIRT afgesproken woningbouwlocaties die niet zijn gelegen in het gebied van de Vervoerregio Amsterdam of van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.

Artikel 1.3 Activiteiten waarvoor een specifieke uitkering kan worden verstrekt

De minister kan ten behoeve van het doel, bedoeld in artikel 1.2, op aanvraag een specifieke uitkering verstrekken aan:

- a. een gemeente die niet is gelegen in het gebied van de Vervoerregio Amsterdam of van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag voor de realisatie van een MIRT-project dat betrekking heeft op lokale of regionale infrastructurele maatregelen ten behoeve van woningbouw en waarmee een nationaal belang wordt gediend, waarover in een Bestuurlijk Overleg afspraken zijn gemaakt en dat is opgenomen in het MIRT als zich bevindend in de verkenningsfase, de planuitwerkingsfase, of de realisatiefase; of
- b. een gemeente die is opgenomen in de bijlage bij deze regeling voor een projectpakket dat betrekking heeft op lokale of regionale infrastructurele maatregelen ten behoeve van woningbouw waarover in een Bestuurlijk Overleg afspraken zijn gemaakt.

Artikel 1.4 Kaderbesluit subsidies I en M

De artikelen 6, eerste en tweede lid, onder b, vierde tot en met zesde lid, 8, eerste en tweede lid, onder b, 11, 12, aanhef en onder b, c, e, f, g, i, 13, 15, vijfde lid, 17, eerste lid aanhef en onder a tot en met c, e tot en met g, en tweede lid, 18, 21, 22, 23, eerste en derde tot en met zesde lid, 24, tweede lid, van het Kaderbesluit subsidies I en M zijn van overeenkomstige toepassing op de specifieke uitkering die op grond van deze regeling wordt verstrekt.

Artikel 1.5 Uitkeringsplafonds en wijze van verdelen

1. Het uitkeringsplafond voor specifieke uitkeringen voor MIRT-projecten in een begrotingsjaar wordt vastgesteld door middel van de wet tot vaststelling van de begrotingsstaat van het Mobiliteitsfonds van dat begrotingsjaar, als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Wet Mobiliteitsfonds.
2. Het uitkeringsplafond voor specifieke uitkeringen voor projectpakketten bedraagt € 214.000.000,00 op basis van prijspeil 2022 en € 239.397.218 op basis van prijspeil 2026.
3. De verdeling van de beschikbare middelen voor MIRT-projecten in een begrotingsjaar vindt plaats overeenkomstig de wet, bedoeld in het eerste lid, en het daarbij behorende MIRT-overzicht.
4. De verdeling van de beschikbare middelen tot het uitkeringsplafond voor projectpakketten, bedoeld in het tweede lid, vindt plaats overeenkomstig de afspraken die hierover zijn gemaakt in het kader van een Bestuurlijk Overleg.
5. De minister kan, indien middelen vrijvallen die zijn verleend voor een specifieke uitkering op grond van deze regeling, die middelen verdelen overeenkomstig:
 - a. artikel 2.8 indien de vrijgevallen middelen MIRT-projecten betreffen, of
 - b. artikel 3.7 indien de vrijgevallen middelen projectpakketten betreffen.
6. De bedragen, bedoeld in het eerste en tweede lid, zijn inclusief compensabele BTW.

Artikel 1.6 Afwijzingsgronden

De minister kan geheel of gedeeltelijk afwijzend beslissen op een aanvraag indien de aanvraag niet of niet geheel voldoet aan de in deze regeling gestelde voorschriften voor MIRT-projecten of voor projectpakketten.

Artikel 1.7 Hoogte specifieke uitkering

1. De hoogte van de specifieke uitkering, bedoeld in artikel 1.3, aanhef en onderdeel a, wordt

vastgesteld overeenkomstig de afspraken die hierover zijn gemaakt in het kader van een Bestuurlijk Overleg MIRT.

2. De hoogte van de specifieke uitkering, bedoeld in artikel 1.3, aanhef en onderdeel b, is ten hoogste het in de bijlage bij deze regeling bij die woningbouwlocatie genoemde maximale bedrag inclusief compensabele BTW en op basis van prijspeil 2022.

Artikel 1.8 Hardheidsclausule

De minister kan een of meer bepalingen van deze regeling buiten toepassing laten of daar van afwijken voor zover toepassing daarvan gelet op het belang van het doel, bedoeld in artikel 1.2, zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

HOOFDSTUK 2 MIRT-PROJECTEN TEN BEHOEVE VAN WONINGBOUW

Artikel 2.1 Kosten van MIRT-projecten die in aanmerking komen voor een specifieke uitkering

1. In de verkenningsfase van een MIRT-project komen in aanmerking voor een specifieke uitkering de rechtstreeks aan deze fase toe te rekenen kosten van:
 - a. het verrichten van onderzoek; en
 - b. het opstellen van een mogelijk ontwerp van een MIRT-project.
2. In de planuitwerkingsfase van een MIRT-project komen in aanmerking voor een specifieke uitkering de rechtstreeks aan deze fase toe te rekenen kosten van:
 - a. het verrichten van onderzoek;
 - b. het opstellen van een mogelijk ontwerp van het MIRT-project; en
 - c. een reservering voor voorziene risico's en een reservering voor onvoorziene risico's.
3. In de realisatiefase van een MIRT-project komen in aanmerking voor een specifieke uitkering de rechtstreeks aan deze fase toe te rekenen kosten:
 - a. van het verwerven van een onroerende zaak of een beperkt recht op een onroerende zaak of het sluiten van een overeenkomst ter zake van het gebruik van een onroerende zaak;
 - b. van het verkrijgen van de voor deze fase benodigde vergunningen;
 - c. voortvloeiend uit een voor de realisatie van het MIRT-project gesloten overeenkomst van aanneming van werk;
 - d. voortvloeiend uit een overeenkomst ten behoeve van de realisatie van het MIRT-project, anders dan bedoeld in onderdeel a of c;
 - e. van engineering en realisatiewerkzaamheden, voor zover deze geen deel uitmaken van een overeenkomst als bedoeld in onderdeel c of d;
 - f. van nadeelcompensatie in verband met het verleggen van kabels of leidingen;
 - g. van nadeelcompensatie, anders dan uit hoofde van het bepaalde in onderdeel f, voor zover de ontvanger hiertoe rechtens gehouden is;
 - h. van een reservering voor voorziene risico's en een reservering voor onvoorziene risico's;
 - i. van 6 procent van de kostenposten, bedoeld in de onderdelen c, d, e, f en h; en
 - j. van andere kostenposten dan die bedoeld in de onderdelen a tot en met i, indien de kosten in redelijkheid zijn aan te merken als realisatiekosten.
4. Geen specifieke uitkering wordt verstrekt voor:
 - a. kosten van een aanvraag van een specifieke uitkering;
 - b. kosten die voortkomen uit achterstallig onderhoud en kosten van vervangende voorzieningen die de vervangingswaarde van de bestaande voorzieningen te boven gaan;
 - c. omzetbelasting die op basis van artikel 15 van de Wet op de omzetbelasting 1968 in aftrek kan worden gebracht of recht geeft op een bijdrage uit het BTW-compensatiefonds;
 - d. kosten als bedoeld in het tweede lid, waarvoor reeds een specifieke uitkering is verstrekt op basis van het eerste lid en kosten als bedoeld in het derde lid, waarvoor reeds een specifieke uitkering is verstrekt op basis van het eerste of tweede lid;
 - e. kosten waarvoor een andere specifieke uitkering of een subsidie is of wordt verstrekt; en
 - f. kosten die de ontvanger op andere wijze vergoed kan krijgen.

Artikel 2.2 Kostenraming

1. De raming van de kosten, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, vindt plaats conform de

Standaardsystematiek voor Kostenramingen 2018, op basis van de meest waarschijnlijke waarde van een deterministische of de gemiddelde waarde van een probabilistische raming.

2. De raming van de kosten, bedoeld in artikel 2.1, tweede lid, vindt plaats conform de Standaardsystematiek voor Kostenramingen 2018 op basis van de meest waarschijnlijke waarde van een deterministische of de gemiddelde waarde van een probabilistische raming.

3. De raming van de kosten, bedoeld in artikel 2.1, derde lid, vindt plaats conform de Standaardsystematiek voor Kostenramingen 2018 op basis van de gemiddelde waarde van een probabilistische raming.

Artikel 2.3 Aanvraag verlening specifieke uitkering MIRT-project

1. Een aanvrager dient per MIRT-project één aanvraag in, die betrekking heeft op een van de fasen van een MIRT-project, genoemd in het tweede tot en met vierde lid.

2. De aanvraag van een specifieke uitkering voor de verkenningsfase van een MIRT-project gaat vergezeld van:

a. een plan van aanpak, waarin ten minste is opgenomen:

1° een omschrijving van de aard, omvang en urgentie van de woningbouwopgave zoals afgesproken in het desbetreffende Bestuurlijk Overleg MIRT en een onderbouwing van het nationale belang van het MIRT-project;

2° een beschrijving op hoofdlijnen van de aanpak van de verkenning, waaronder de afweging van mogelijke oplossingen en het besluitvormingsproces;

3° een omschrijving van de activiteiten waarvoor de specifieke uitkering wordt aangevraagd;

4° een tijdschema van de verkenning en van de woningbouw zoals afgesproken in het desbetreffende Bestuurlijk Overleg MIRT;

5° een omschrijving van de belanghebbende partijen en hun betrokkenheid en een opgave van de door de betrokken medeoverheden gereserveerde budgetten voor de realisatie;

6° een kaart met een geografische afbakening van de woningbouwlocatie of woningbouwlocaties;

b. een raming van de kosten die in de verkenningsfase in aanmerking komen voor een specifieke uitkering, overeenkomstig artikel 2.2, eerste lid;

c. een raming van de kosten van het meest waarschijnlijke ontwerp van het MIRT-project dat in de planuitwerkingsfase of de realisatiefase in aanmerking komt voor een specifieke uitkering, overeenkomstig artikel 2.2, tweede lid, onderscheidenlijk artikel 2.2, derde lid; en

d. het bedrag waarvoor de specifieke uitkering wordt aangevraagd.

3. De aanvraag van een specifieke uitkering voor de planuitwerkingsfase van een MIRT-project gaat vergezeld van:

a. een eindverantwoording over de in de verkenningsfase behaalde resultaten en het voorkeursalternatief, waarin ten minste is opgenomen:

1° een beschrijving van de in kaart gebrachte en afgewogen oplossingsrichtingen;

2° een beschrijving van het besluitvormingsproces en de betrokkenheid van belanghebbende partijen bij de totstandkoming van het voorkeursalternatief;

3° een ontwerp van het voorkeursalternatief;

4° een raming van de kosten van het voorkeursalternatief;

5° een beschrijving van de verkeers- en vervoerseffecten;

6° het milieueffectrapport, indien in de verkenningsfase een milieueffectrapportage heeft plaatsgevonden;

7° een maatschappelijke kosten-batenanalyse conform de Werkwijzer MKBA bij MIRT-verkenningen;

8° een kaart met een geografische afbakening van de woningbouwlocatie of woningbouwlocaties;

b. een plan van aanpak, waarin ten minste is opgenomen:

- 1° een beschrijving van de wijze waarop het voorkeursalternatief nader wordt uitgewerkt;
- 2° een omschrijving van de activiteiten waarvoor de specifieke uitkering wordt aangevraagd;
- 3° een planning van de nadere uitwerking en realisatie van het voorkeursalternatief en van de woningbouw;
- 4° een raming van de kosten van de meest doelmatige variant van het MIRT-project, indien het voorkeursalternatief hier van afwijkt;
- 5° een overzicht van de beschikbare budgetten voor de bekostiging van het voorkeursalternatief en een omschrijving van de exploitatiegevolgen, indien het een MIRT-project betreft ten behoeve van openbaar vervoer;
- 6° het totaal aantal woningen dat met het realiseren van het voorkeursalternatief wordt gerealiseerd;
 - c. een raming van de kosten die in de planuitwerkingsfase onderscheidenlijk de realisatiefase in aanmerking komen voor een specifieke uitkering, overeenkomstig artikel 2.2, tweede lid, onderscheidenlijk artikel 2.2, derde lid; en
 - d. het bedrag waarvoor de specifieke uitkering wordt aangevraagd.
4. De aanvraag van een specifieke uitkering voor de realisatiefase van een MIRT-project gaat vergezeld van:
 - a. een eindverantwoording over de in de planuitwerkingsfase behaalde resultaten, waarin ten minste is opgenomen:
 - 1° een beschrijving van het besluitvormingsproces en de betrokkenheid van belanghebbende partijen bij de nadere uitwerking van het voorkeursalternatief;
 - 2° een nadere uitwerking van het ontwerp van het voorkeursalternatief;
 - 3° een nadere uitwerking van de kostenraming van het voorkeursalternatief, inclusief een reservering voor voorziene risico's en een reservering voor onvoorziene risico's;
 - 4° een risicoanalyse inclusief een beschrijving van de beheersmaatregelen voor de belangrijkste risico's;
 - 5° het milieueffectrapport, indien in de planuitwerkingsfase een milieueffectrapportage heeft plaatsgevonden;
 - 6° de planning van de realisatie van het voorkeursalternatief en van de woningbouw;
 - 7° het besluit van het bevoegde bestuursorgaan van de aanvrager tot de realisatie van het project, waaruit blijkt dat de kosten voor realisatie alsmede de kosten voor het beheer en onderhoud zijn gereserveerd in zijn meerjarige begroting;
 - 8° de berekeningen van de exploitatiegevolgen, indien het een MIRT-project betreft ten behoeve van openbaar vervoer;
 - 9° een kaart met een geografische afbakening van de woningbouwlocatie of woningbouwlocaties;
 - 10° het totaal aantal woningen dat met het realiseren van het voorkeursalternatief kan worden gerealiseerd op de desbetreffende woningbouwlocatie;
 - b. een beschrijving van de te behalen mijlpalen in de realisatiefase en een raming van de voor elke mijlpaal te maken kosten;
 - c. een raming van de kosten die in de realisatiefase in aanmerking komen voor een specifieke uitkering, overeenkomstig artikel 2.2, derde lid; en
 - d. het bedrag waarvoor de specifieke uitkering wordt aangevraagd en een voorstel voor het kasritme op basis van de beschreven mijlpalen.

Artikel 2.4 Verlening specifieke uitkering MIRT-project

1. De minister besluit binnen zes maanden na ontvangst over de aanvraag van een specifieke uitkering voor een MIRT-project.
2. Indien een besluit niet binnen de termijn, genoemd in het eerste lid, kan worden gegeven, kan deze termijn eenmaal met eenzelfde termijn worden verlengd.
3. Een besluit tot verlening bevat in ieder geval:
 - a. een beschrijving van de activiteiten waarvoor de specifieke uitkering wordt verleend;
 - b. het aantal te realiseren woningen;
 - c. de data met betrekking tot de verplichtingen, bedoeld in artikel 2.6, eerste tot en met derde lid;
 - d. een vermelding van het bedrag van de specifieke uitkering en de fase van het MIRT-project waarop de uitkering betrekking heeft;
 - e. een beschrijving van de te bereiken mijlpalen en het bedrag dat na het bereiken van een mijlpaal als voorschot zal worden verleend, indien de aanvraag betrekking heeft op de realisatiefase van een MIRT-project; en

- f. een beschrijving van de variant van het MIRT-project die als meest doelmatig wordt aangemerkt, indien de aanvraag betrekking heeft op de planuitwerkingsfase of de realisatiefase van het project.
4. De minister kan in het besluit tot verlening nadere voorwaarden aan de specifieke uitkering verbinden.
5. De minister kan in het besluit tot verlening bepalen dat het bedrag van de specifieke uitkering bij de vaststelling of tussentijds wordt geïndexeerd overeenkomstig de door de Minister van Financiën aan de minister uitgekeerde Index Bruto Overheidsinvesteringen, voor zover die bedragen op die datum nog niet als voorschot zijn uitgekeerd.

Artikel 2.5 Voorschotverlening

1. De minister verleent op aanvraag van de ontvanger een voorschot, indien een mijlpaal in de voortgang van een MIRT-project is bereikt en het besluit tot verlening in voorschotverlening na het bereiken van een mijlpaal voorziet.
2. Een voorschot kan maximaal tweemaal per kalenderjaar worden aangevraagd. De aanvraag vindt plaats vóór 1 juli of vóór 1 januari.
3. Een aanvraag van een voorschot vermeldt het gevraagde bedrag en gaat vergezeld van een voortgangsrapportage, waaruit blijkt dat de mijlpaal is bereikt.

Artikel 2.6 Verplichtingen van de ontvanger specifieke uitkering MIRT-project

1. De ontvanger start de realisatie van de woningen uiterlijk op de datum die in het besluit tot verlening is aangegeven.
2. De ontvanger start de realisatie van de laatst te realiseren woning uiterlijk op de datum die in het besluit tot verlening voor de realisatiefase is aangegeven.
3. De ontvanger start de realisatie van de activiteiten ten behoeve van de desbetreffende fase, uiterlijk op de datum die in het besluit tot verlening is aangegeven.
4. De ontvanger legt een wijziging ten opzichte van de gegevens en bescheiden, bedoeld in artikel 2.3 tijdig voor instemming voor aan de minister, voor zover die wijziging van invloed is op de reikwijdte, effectiviteit, kosten, kwaliteit of voortgang van het MIRT-project.
5. De ontvanger van een specifieke uitkering voor de verkenningsfase of de planuitwerkingsfase maakt binnen zes maanden na voltooiing van de fase hiervan melding aan de minister.
6. De ontvanger van een specifieke uitkering voor de realisatiefase maakt binnen zes maanden na de afronding van de activiteiten waarvoor de specifieke uitkering is verleend hiervan melding aan de minister.
7. Bij een melding als bedoeld in het zesde lid, verstrekt de ontvanger een eindverantwoording over de in die fase behaalde resultaten.
8. Op verzoek van de ontvanger kan de minister de termijn, bedoeld in het vijfde lid, met ten hoogste zes maanden verlengen.
9. De ontvanger of een decentrale overheid die middelen ontvangt die afkomstig zijn uit een specifieke uitkering, werkt mee aan een door de minister ingesteld evaluatieonderzoek ten behoeve van een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de specifieke uitkering in de praktijk als bedoeld in artikel 4:24 van de Algemene wet bestuursrecht.
10. De minister kan bij het besluit tot verlening, ook andere voorwaarden opleggen.

Artikel 2.7 Wijziging specifieke uitkering op aanvraag

1. Op aanvraag van een ontvanger kan de minister het besluit tot verlening wijzigen.
2. In geval van een situatie als bedoeld in artikel 2.6, vierde lid, kan de minister, mits er sprake is van bijzondere omstandigheden, bij een besluit tot wijziging van het besluit tot verlening bepalen dat de realisatie van de woningen op de desbetreffende woningbouwlocatie of woningbouwlocaties de realisatie van het MIRT-project uiterlijk wordt gestart of afgerond op een ander moment dan bedoeld in artikel 2.6, eerste of tweede lid.
3. Een wijziging als bedoeld in het eerste lid, kan afwijken van het MIRT-project, mits dezelfde woningbouwlocatie of woningbouwlocaties wordt of worden ontsloten.
4. De aanvraag, bedoeld in het eerste lid, kan uiterlijk worden ingediend tot de start van de realisatie van het MIRT-project waarop het oorspronkelijke besluit tot verlening ziet.
5. Het bedrag van een gewijzigde specifieke uitkering is niet hoger dan het bedrag van de oorspronkelijke specifieke uitkering.

6. Op aanvraag van de ontvanger kan naar het redelijk oordeel van de minister in afwijking van het vijfde lid een hoger bedrag worden verleend mits daardoor het uitkeringsplafond, bedoeld in artikel 1.5, eerste lid, niet wordt overschreden.
7. De minister besluit binnen zes maanden na ontvangst van de aanvraag, bedoeld in het eerste en zesde lid.

Artikel 2.8 Vrijgevallen middelen en financiële tekorten bij een specifieke uitkering MIRT-project

1. Vrijgevallen middelen worden verdeeld overeenkomstig de afspraken die hierover zijn gemaakt in het desbetreffende Bestuurlijk Overleg MIRT.
2. De minister maakt het bedrag van de vrijgevallen middelen en de openstelling van de aanvraagperiode bekend in de Staatscourant en vermeldt of het bedrag inclusief of exclusief compensabele BTW is.
3. Indien vrijgevallen middelen beschikbaar zijn kan de minister op aanvraag van een ontvanger het besluit tot verlening wijzigen indien:
 - a. de ontvanger aantoont dat er een financieel tekort is bij de realisatie van de activiteiten waarvoor de specifieke uitkering is verleend;
 - b. voldaan blijft worden aan de eisen van hoofdstuk 2 en voldaan wordt aan het besluit tot verlening van de specifieke uitkering met betrekking tot in ieder geval het te realiseren MIRT-project en de te realiseren woningen, met inachtneming van een gehonoreerde aanvraag als bedoeld in artikel 2.7;
 - c. de ontvanger aantoont dat er geen mogelijkheden tot versoering of het treffen van alternatieve maatregelen zijn of dat deze niet haalbaar zijn; en
 - d. de noodzaak van een aanvullende specifieke uitkering is getoetst door de minister.
4. Een aanvraag als bedoeld in het derde lid kan worden ingediend van 1 januari tot en met 31 maart van het desbetreffende kalenderjaar, mits de minister de aanvraagperiode heeft opengesteld.

Artikel 2.9 Vaststelling specifieke uitkering

1. De minister stelt een specifieke uitkering vast binnen zes maanden nadat de melding, bedoeld in artikel 2.6, zesde lid, en de eindverantwoording overeenkomstig artikel 1.7 hebben plaatsgevonden.
2. Een besluit tot vaststelling vermeldt in ieder geval:
 - a. het bedrag van de vastgestelde specifieke uitkering en de fase waarop de uitkering betrekking heeft;
 - b. de betaalde voorschotten;
 - c. het te betalen of terug te vorderen bedrag; en
 - d. indien van toepassing, wanneer de betaling uiterlijk plaatsvindt.

HOOFDSTUK 3 PROJECTPAKKETTEN TEN BEHOEVE VAN WONINGBOUW

Artikel 3.1 Kosten van projectpakketten die in aanmerking komen voor een specifieke uitkering

1. Voor een specifieke uitkering komen in aanmerking de kosten voor de realisatie van de projectpakketten, genoemd in de bijlage, bij een woningbouwlocatie, genoemd in de bijlage, voor ten hoogste het maximumbedrag, genoemd in de bijlage, inclusief compensabele BTW en op basis van prijspeil 2022.
2. Voor een specifieke uitkering komen niet in aanmerking:
 - a. kosten waarvoor reeds een specifieke uitkering of een andere subsidie door het Rijk is verstrekt;
 - b. BTW voor zover deze in aanmerking komt voor compensatie op grond van de Wet op het BTW-compensatiefonds of verrekend kan worden.
 - c. kosten gemaakt voorafgaand aan 1 november 2022;
 - d. kosten van beheer en onderhoud van de infrastructurele voorzieningen;
 - e. andere kosten dan de kosten, bedoeld in het eerste lid.
3. Indien een projectpakket een mobiliteitshub behelst, worden de verwachte netto-opbrengsten van een mobiliteitshub gelet op de voorziene exploitatiekosten en -inkomsten in mindering gebracht op de kosten van de mobiliteitshub die voor een specifieke uitkering in aanmerking komen.

Artikel 3.2 Aanvraag verlening specifieke uitkering projectpakket

1. De aanvraag voor een specifieke uitkering voor een projectpakket bevat in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden:
 - a. een kaart met een geografische afbakening van de woningbouwlocatie of woningbouwlocaties;
 - b. een omschrijving van het te realiseren projectpakket bij de woningbouwlocatie of woningbouwlocaties en de daarbij behorende vervoersmodaliteit of vervoersmodaliteiten;
 - c. een gespecificeerde begroting die een overzicht omvat van:
 - 1°. de kosten van de realisatie van een projectpakket bij de woningbouwlocatie of woningbouwlocaties;
 - 2°. de ten behoeve van een projectpakket op basis van het Besluit Woningbouwimpuls 2020 verleende specifieke uitkeringen en eventuele andere ten behoeve van een projectpakket vanwege het Rijk verleende bijdragen;
 - 3°. indien de voorziening een mobiliteitshub behelst, de bij de oplevering verwachte netto-opbrengsten van de mobiliteitshub gelet op de voorziene exploitatiekosten en -inkomsten;
 - 4°. het voorziene resterende tekort per woningbouwlocatie of voor meerdere woningbouwlocaties;
 - 5°. de bijdrage van decentrale overheden en de bijdrage van private partijen in het voorziene resterende tekort per woningbouwlocatie of voor meerdere woningbouwlocaties;
 - 6°. de gevraagde rijksbijdrage per woningbouwlocatie of voor meerdere woningbouwlocaties;
 - 7°. het percentage van de gevraagde rijksbijdrage per woningbouwlocatie of voor meerdere woningbouwlocaties in het voorziene resterende tekort per woningbouwlocatie of voor meerdere woningbouwlocaties;
 - d. het totaal aantal te realiseren woningen op de woningbouwlocatie of woningbouwlocaties;
 - e. een tijdsplanning van de realisatie van de woningen op de woningbouwlocatie of woningbouwlocaties en van de realisatie van het daarbij horende projectpakket; en
 - f. het bankrekeningnummer waarop het bedrag dient te worden gestort, inclusief een bewijs dat de bankrekening op naam van de aanvrager staat.
2. Het bedrag van de specifieke uitkering is ten hoogste het in de bijlage bij die woningbouwlocatie genoemde maximale bedrag inclusief compensabele BTW en op basis van prijspeil 2022.
3. De aanvraag wordt ingediend met gebruikmaking van een door de minister ter beschikking gesteld digitaal formulier.

Artikel 3.3 Verlening specifieke uitkering projectpakket

1. De minister besluit binnen dertien weken na ontvangst op een aanvraag.
2. Indien een beschikking niet binnen de termijn, genoemd in het eerste lid, kan worden gegeven, kan deze termijn eenmaal met diezelfde termijn worden verlengd.
3. Een besluit tot verlening vermeldt in ieder geval:
 - a. het projectpakket met de bovenplanse infrastructuur voorzieningen bij de woningbouwlocatie of woningbouwlocaties waarvoor een specifieke uitkering wordt verleend;
 - b. het bedrag van de specifieke uitkering per projectpakket en in totaal;
 - c. het voorschot en de wijze van uitkeren, bedoeld in artikel 3.4;
 - d. het bedrag dat betrekking heeft op de compensabele BTWen dat wordt toegevoegd aan het BTW-compensatiefonds;
 - e. de wijze waarop het bedrag van de specifieke uitkering is bepaald;
 - f. het voorziene resterende tekort per woningbouwlocatie of voor meerdere woningbouwlocaties;
 - g. het percentage van het bedrag van de specifieke uitkering in het voorziene resterende tekort per woningbouwlocatie of voor meerdere woningbouwlocaties;
 - h. het totaal aantal te realiseren woningen;
 - i. de data met betrekking tot de verplichtingen, bedoeld in artikel 3.5, tweede, tot en met vijfde lid.
4. De minister kan in het besluit tot verlening, bedoeld in het derde lid, nadere voorwaarden aan de specifieke uitkering verbinden.

5. De minister kan in het besluit tot verlening bepalen dat het bedrag van de specifieke uitkering bij de vaststelling of tussentijds wordt geïndexeerd overeenkomstig de door de Minister van Financiën aan de minister uitgekeerde Index Bruto Overheidsinvesteringen, voor zover die bedragen op die datum nog niet als voorschot zijn uitgekeerd.
6. De bedragen, genoemd in het derde lid, onderdeel b, zijn de bedragen inclusief compensabele BTW en op basis van prijspeil 1 november 2022.

Artikel 3.4 Voorschotverlening en wijze van uitkeren

1. De minister verleent bij een besluit tot verlening een voorschot ter hoogte van het totaalbedrag van de specifieke uitkering, bedoeld in artikel 3.3, derde lid, onderdeel b.
2. Een voorschot als bedoeld in het eerste lid wordt uitgekeerd overeenkomstig de in het besluit tot verlening bepaalde termijnen.
3. Het voorschot, bedoeld in het eerste lid, en de termijnbedragen, bedoeld in het tweede lid, worden voor zover deze nog niet zijn uitgekeerd jaarlijks op 1 oktober geïndexeerd overeenkomstig de door de Minister van Financiën aan de minister uitgekeerde Index Bruto Overheidsinvesteringen.
4. De minister kan de uitkering van het voorschot opschorten indien niet wordt voldaan aan de bij deze regeling of bij het besluit tot verlening gestelde voorwaarden of verplichtingen.

Artikel 3.5 Verplichtingen van de ontvanger specifieke uitkering projectpakket

1. De ontvanger besteedt de specifieke uitkering uitsluitend aan het projectpakket waarvoor de specifieke uitkering is verleend.
2. De ontvanger start de realisatie van het projectpakket uiterlijk op de datum die in het besluit tot verlening is aangegeven.
3. De ontvanger realiseert het projectpakket waarvoor de specifieke uitkering is verleend uiterlijk op de datum die in het besluit tot verlening is aangegeven.
4. De ontvanger start de realisatie van de woningen uiterlijk op de datum die in het besluit tot verlening is aangegeven.
5. De ontvanger start de realisatie van de laatst te realiseren woning uiterlijk op het tijdstip dat in de beschikking tot verlening is aangegeven.
6. De ontvanger doet onverwijld mededeling aan de minister zodra aannemelijk is dat:
 - a. de realisatie van het projectpakket bij de woningbouwlocatie niet, niet tijdig, of niet geheel zal worden gestart of afgerond;
 - b. de realisatie van de woningen of van de laatst te realiseren woning op de woningbouwlocatie niet, niet tijdig of niet geheel zal worden gestart;
 - c. het in het besluit tot verlening genoemde totaal aantal te realiseren woningen niet of niet geheel zal worden gerealiseerd;
 - d. niet aan andere bij deze regeling of bij het besluit tot verlening gestelde verplichtingen wordt voldaan.
7. De ontvanger verstrekt, onverminderd het zesde lid, jaarlijks uiterlijk op 1 juli beleidsinformatie over de beheersing van de risico's en de voortgang van de voorbereidingen en de realisatie van het projectpakket waarvoor een specifieke uitkering is verleend alsmede van de realisatie van de woningen op de woningbouwlocatie.
8. De ontvanger werkt mee aan een door de minister ingesteld evaluatieonderzoek ten behoeve van een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de specifieke uitkering in de praktijk als bedoeld in artikel 4:24 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 3.6 Wijziging specifieke uitkering op aanvraag

1. Op aanvraag van een ontvanger kan de minister het besluit tot verlening wijzigen.

2. Een aanvraag als bedoeld in het eerste lid heeft betrekking op een situatie als bedoeld in artikel 3.5, zesde lid.
3. In geval van een situatie als bedoeld in artikel 3.5, zesde lid, onderdelen a, b of c, kan de minister, mits er sprake is van bijzondere omstandigheden, bij een besluit tot wijziging van het besluit tot verlening bepalen dat de realisatie van de woningen op de desbetreffende woningbouwlocatie of woningbouwlocaties of de realisatie van het projectpakket uiterlijk wordt gestart of afgerond op een ander moment dan bedoeld in artikel 3.5, vierde lid.
4. De aanvraag, bedoeld in het eerste lid kan uiterlijk worden ingediend tot de start van de realisatie van het projectpakket waarop het oorspronkelijke besluit ziet.
5. In een wijziging van het besluit tot verlening kan worden afgeweken van een projectpakket, genoemd in de bijlage, mits dezelfde woningbouwlocatie of woningbouwlocaties wordt of worden ontsloten.
6. Het bedrag van een gewijzigde specifieke uitkering is niet hoger dan het bedrag van de oorspronkelijke specifieke uitkering.
7. Het percentage van het bedrag van de specifieke uitkering in het voorziene resterende tekort per woningbouwlocatie of voor meerdere woningbouwlocaties is in het gewijzigde besluit niet hoger dan in het oorspronkelijke besluit.
8. Op aanvraag van de ontvanger kan naar het redelijk oordeel van de minister in afwijking van het zevende lid een hoger bedrag worden verleend mits daardoor het uitkeringsplafond, bedoeld in artikel 1.5, tweede lid, niet wordt overschreden. De minister kan daarbij afwijken van het percentage, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, onderdeel c, subonderdeel 7.
9. De minister besluit binnen dertien weken na ontvangst van de aanvraag, bedoeld in het eerste of achtste lid.
10. Indien een beschikking niet binnen de termijn, bedoeld in het negende lid, kan worden gegeven, kan deze termijn eenmaal met eenzelfde termijn worden verlengd.

Artikel 3.7 Vrijgevallen middelen en financiële tekorten bij een specifieke uitkering projectpakketten

1. Vrijgevallen middelen worden verdeeld overeenkomstig de afspraken die hierover zijn gemaakt in het desbetreffende bestuurlijk overleg MIRT.
2. De minister maakt het bedrag van de vrijgevallen middelen en de openstelling van de aanvraagperiode bekend in de Staatscourant waarbij wordt vermeld of het bedrag inclusief of exclusief compensabele BTW is.
3. Indien vrijgevallen middelen beschikbaar zijn kan de minister op aanvraag van een ontvanger het besluit tot verlening wijzigen indien:
 - a. de ontvanger aantoont dat er een financieel tekort is bij de realisatie van het projectpakket;
 - b. voldaan blijft worden aan de eisen van hoofdstuk 3 en voldaan wordt aan het besluit tot verlening met betrekking tot in ieder geval het te realiseren projectpakket en de te realiseren woningen, met inachtneming van een gehonoreerd verzoek als bedoeld in artikel 3.6;
 - c. de ontvanger aantoont dat er geen mogelijkheden tot versoering of het treffen van alternatieve infrastructurele maatregelen, maatregelen of voorzieningen zijn of dat deze niet haalbaar zijn; en
 - d. de noodzaak van een aanvullende specifieke uitkering is getoetst door de minister.
4. De gewijzigde specifieke uitkering bedraagt ten hoogste het aangevraagde bedrag maal het percentage, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, onderdeel c, subonderdeel 7.
5. Een aanvraag als bedoeld in het derde lid, kan worden ingediend van 1 januari tot en met 31 maart van het desbetreffende kalenderjaar, mits de minister de aanvraagperiode heeft opengesteld.

Artikel 3.8 Vaststelling

1. De minister stelt de specifieke uitkering vast uiterlijk 31 december van het jaar waarop de laatste verantwoording overeenkomstig artikel 3.8 heeft plaatsgevonden.
2. De minister kan de specifieke uitkering ambtshalve vaststellen indien uit de verantwoording, bedoeld in de artikelen 17a en 17b van de Financiële-verhoudingswet, blijkt dat de ontvanger niet voldoet aan een verplichting als bedoeld in artikel 3.5. Een ambtshalve vaststelling kan zien op het bedrag van de specifieke uitkering per projectpakket.
3. Een besluit tot vaststelling vermeldt in ieder geval:
 - a. het bedrag van de vastgestelde specifieke uitkering;

- b. het uitgekeerde voorschot;
- c. indien van toepassing, het terug te vorderen bedrag.
- 4. In geval van een ambtshalve vaststelling als bedoeld in het tweede lid, tweede volzin, vermeldt het besluit op welk projectpakket de vaststelling ziet.
- 5. De specifieke uitkering kan lager worden vastgesteld dan het bedrag dat bij het besluit tot verlening is vastgesteld, indien de ontvanger niet heeft voldaan aan de bij of krachtens deze regeling gestelde voorwaarden of verplichtingen.
- 6. Indien uit de verantwoording blijkt dat het resterende tekort per woningbouwlocatie of voor meerdere woningbouwlocaties lager is dan het voorziene resterende tekort, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, onderdeel c, subonderdeel 4, wordt het bedrag van de specifieke uitkering niet hoger vastgesteld dan het percentage, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, onderdeel c, subonderdeel 7, van het resterende tekort.

HOOFDSTUK 4 SLOTBEPALINGEN

Artikel 4.1 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2027.

Artikel 4.2 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling specifieke uitkeringen MIRT-projecten en projectpakketten ten behoeve van woningbouw.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Bijlage als bedoeld in artikel 1.3, onderdeel b.

Gemeente: naam projectpakket	Woningen	Maximale rijksbijdrage (incl. compensabele BTW-component en prijspeil 2022)	Maximale rijksbijdrage (incl. compensabele BTW-component en prijspeil 2026)
Eindhoven: HOV4 Eindhoven	6.500	€ 175.000.000 ¹	€ 193.331.000
Groningen: Ontwikkelagenda Westflank Groningen	3.800	€ 82.000.000	€ 93.022.000

¹ Een deel van deze rijksbijdrage (€44 miljoen) is later toegevoegd aan het totaal op basis van prijspeil 2025.

Algemeen**1. Aanleiding**

Nederland staat voor de opgave om op korte termijn een groot aantal nieuwe, betaalbare woningen te realiseren. Voor de ontwikkeling van deze woningbouwlocaties is niet alleen een goede ontsluiting noodzakelijk, maar ook voldoende bereikbaarheid via het wegennet en het openbaar vervoer. De realisatie van grote aantallen woningen leidt immers tot extra verkeersbewegingen en een toename van de druk op de bestaande infrastructuur. Hierdoor kunnen de kosten voor noodzakelijke bereikbaarheidsmaatregelen aanzienlijk oplopen, met gevolgen voor de grondexploitatie en de haalbaarheid van projecten. Daarom zijn in veel gevallen niet alleen kleinschalige ontsluitingsmaatregelen, maar ook grootschalige investeringen in wegen en openbaar vervoer nodig om woningbouw op de gewenste schaal mogelijk te maken.

2. Doel

Deze regeling heeft tot doel gemeenten buiten de vervoerregio's te ondersteunen bij de realisatie van grootschalige regionale projecten die zijn opgenomen in het MIRT. Daarnaast strekt de regeling tot ondersteuning van samenhangende projectpakketten waarover in het bestuurlijk overleg MIRT een bestuurlijke afspraak is gemaakt die noodzakelijk zijn voor de bereikbaarheid van grootschalige woningbouwlocaties die niet zijn gelegen in het gebied van de Vervoerregio Amsterdam of de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Deze projectpakketten zijn opgenomen in de bijlage van deze regeling.

Voor een aantal grootschalige woningbouwlocaties² zijn in 2022 afspraken gemaakt over de ontsluiting en bereikbaarheid van nieuwe woningbouwlocaties. Deze afspraken zien veelal op aanvullende middelen voor nieuwe en bestaande MIRT-projecten, gericht op grootschalige openbaarvervoerinfrastructuur en regionale, samenhangende projectpakketten. Het betreft daarbij doorgaans de aanleg van nieuwe openbaarvervoerverbindingen of de opwaardering van bestaande verbindingen, de zogeheten OV-schaalsprongen.

Op grond van deze regeling kunnen gemeenten, in het geval van een MIRT-project, een aanvraag indienen voor de in de bestuurlijke overleggen MIRT vastgestelde rijksbijdrage. Voor de financiering van een projectpakket kunnen uitsluitend de gemeenten Eindhoven en Groningen, genoemd in de bijlage bij deze regeling, een aanvraag indienen.

3. Achtergrond

Extra investeringen in infrastructuur zijn essentieel om nieuwe woningbouwlocaties goed bereikbaar te maken en daarmee de ontwikkeling daarvan mogelijk te maken. Binnen het programma Woningbouw en Mobiliteit worden rijksmiddelen ingezet voor zowel kleinschalige infrastructurele maatregelen voor de ontsluiting van woningbouwlocaties als voor grotere investeringen die grootschalige woningbouw mogelijk maken. In het Coalitieakkoord van het kabinet Rutte IV is voor de komende tien jaar € 7,5 miljard gereserveerd in het Mobiliteitsfonds ten behoeve van de verbetering van de bereikbaarheid en ontsluiting van nieuwe woningen, zowel binnen de toenmalige zeventien grootschalige woningbouwlocaties als daarbuiten. De zeventien grootschalige woningbouwlocaties hebben betrekking op de volgende locaties: Amsterdam Havenstad, MRA West, MRA Oost, Rotterdam Oostflank, Den Haag CID-Binckhorst, Oude Lijn Leiden-Dordrecht, Utrecht Groot Merwede, Eindhoven Internationale Knoop XL, de Brabantse stedenrij, Groningen Suikerunieterrein, Groningen Stadshavens, Foodvalley, Spoorzone Arnhem-Oost, Nijmegen Stationsgebied, Nijmegen Kanaalzone, Zwolle Spoorzone en Amersfoort Spoor- en A1-zone.

Het beschikbare budget van 7,5 miljard is verdeeld over vier typen afspraken:

- woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur;

² De woningbouwlocaties, bedoeld in de Tijdelijke regeling specifieke uitkering gebiedsbudget.

- mobiliteitspakketten ten behoeve van woningbouw;
- netwerkinvesteringen;
- OV-Schaalsprongen en overige projectpakketten

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Voor de eerste twee typen afspraken zijn de Regeling specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur en de Tijdelijke regeling specifieke uitkering mobiliteitspakketten opgesteld. De netwerkinvesteringen hebben betrekking op rijksinfrastructuur. De hiervoor beschikbare middelen worden daarom toegevoegd aan de begrotingen van Rijkswaterstaat en ProRail.

Deze regeling is opgesteld om middelen te kunnen toekennen voor de realisatie van MIRT-projecten voor zover deze niet plaatsvinden binnen het gebied van de Vervoerregio Amsterdam of de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Hieronder wordt nader ingegaan op de achtergrond van de twee typen afspraken.

MIRT-projecten

De (aanvullende) rijksbijdragen aan grootschalige investeringen in het openbaar vervoer die in 2022 in de bestuurlijke overleggen MIRT zijn afgesproken, zien op netwerkinvesteringen en regionale OV-schaalsprongen: maatregelen die leiden tot een structurele uitbreiding of verbetering van de capaciteit, kwaliteit of het netwerk van het openbaar vervoer. Het kan daarbij gaan om de aanleg of uitbreiding van hoogwaardig openbaar vervoer, stationsontwikkelingen of andere infrastructurele voorzieningen. Deze investeringen maken het mogelijk dat de bereikbaarheid gelijke tred houdt met de ontwikkeling van grote aantallen nieuwe woningen en dragen bij aan een duurzaam mobiliteitssysteem.

Een deel van de OV-schaalsprongen heeft betrekking op MIRT-projecten en projectpakketten binnen de gebieden van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag en de Vervoerregio Amsterdam. De rijksbijdragen voor deze activiteiten worden verstrekt via de Brede Doeluitkering.

Voor grootschalige regionale infrastructurele projecten wordt vaak het MIRT-proces gevolgd. Deze projecten kennen een grote financiële omvang, hebben vaak een bovenregionaal effect op de bereikbaarheid en vereisen afstemming tussen het Rijk, provincies, gemeenten en andere betrokken partijen. Het MIRT-proces voorziet in een gefaseerde besluitvorming, waarbij de bereikbaarheidsopgave, mogelijke oplossingsrichtingen, de maatschappelijke meerwaarde, de financiële uitvoerbaarheid en de bestuurlijke afspraken zorgvuldig worden uitgewerkt voordat een investeringsbesluit wordt genomen. Hiermee wordt geborgd dat rijksmiddelen doelmatig worden ingezet en dat de infrastructurele investeringen aansluiten bij de ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder de realisatie van grootschalige woningbouwlocaties. Voor de grootste bereikbaarheidsopgaven binnen het programma Woningbouw en Mobiliteit wordt daarom het MIRT-proces gevolgd. Dit zorgt ervoor dat de investeringen die nodig zijn voor de ontsluiting van grootschalige woningbouwlocaties zorgvuldig worden voorbereid, bestuurlijk worden afgestemd en integraal worden afgewogen voordat rijksmiddelen beschikbaar worden gesteld.

Het MIRT bevat projecten en programma's gericht op de fysieke leefomgeving waar het Rijk financieel bij is betrokken. Met het MIRT wordt invulling gegeven aan het mobiliteitsbeleid door middel van infrastructuurinvesteringen. Besluitvorming over projecten en programma's in het MIRT loopt via de MIRT-spelregels. De MIRT-spelregels beschrijven de werkwijze, rollen en taken van partijen en de vereisten om tot besluitvorming te komen. Ze schetsen het proces dat moet worden doorlopen van MIRT-verkenning, MIRT-planuitwerking tot en met de realisatie, inclusief de bijbehorende beslistmomenten. De MIRT-spelregels schrijven bijvoorbeeld voor dat in elke verkenning een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) wordt uitgevoerd. De MIRT-spelregels waarborgen zorgvuldige besluitvorming over het MIRT. Dat is belangrijk omdat het vaak gaat om langlopende en veelal onomkeerbare investeringen. Voor de projecten die aanmerking komen voor deze regeling gaat het ook om dergelijke projecten.

De MIRT-spelregels zijn niet rechtstreeks van toepassing op lokale en regionale infrastructurele projecten. De besluitvorming over specifieke uitkeringen door het Rijk aan medeoverheden voor dergelijke projecten verloopt analoog aan het MIRT-proces. Door de besluitvorming analoog aan het MIRT-proces te laten verlopen, is een zorgvuldige besluitvorming geborgd en is het mogelijk om bepaalde vereisten in de MIRT-spelregels anders in te vullen zodat rekening kan worden gehouden met lokale en regionale procedures. Het bovenstaande betekent dat via de bestuurlijke

overleggen MIRT en de begroting van het Mobiliteitsfonds. Ministeries en Infrastructuur nemen van projecten in het MIRT. In de bestuurlijke overleggen MIRT afspraken gemaakt met Rijk en medeoverheden afspraken over te onderzoeken opgaven en uit te voeren projecten. Nadat een lokaal of regionaal project is opgenomen in het MIRT, kan het Rijk per MIRT-fase een specifieke uitkering verstrekken voor dit project. Daarvoor is wel een ministeriële regeling vereist. De onderhavige regeling voorziet daarin. Een aanvraag moet voor iedere fase apart worden ingediend. Voor de planuitwerkingsfase en de realisatiefase moet dan eerst de voorgaande fase zijn afgerond.

In totaal is voor de zogeheten OV-schaalsprongen onder het programma Woningbouw en Mobiliteit tot nu toe 2,184 miljard euro (prijsspeil 2022) beschikbaar gesteld.

Projectpakketten

Ook zijn in 2022 in de bestuurlijke overleggen MIRT afspraken gemaakt voor een rijksbijdrage voor projectpakketten. Het gaat om het projectpakket voor de gemeente Groningen en de gemeente Eindhoven. Deze afspraken zijn opgenomen in de bijlage van deze regeling.

Het projectpakket voor de gemeente Eindhoven betreft het realiseren van een hoogwaardige openbare vervoerverbinding (HOV4) ten behoeve van de bouw van woningen die in de grootschalige woningbouwlocatie Eindhoven Internationale Knoop XL zullen worden gebouwd. Bij dit projectpakket gaat het om een OV-schaalsprong, maar betreft het geen MIRT-project. Voor de realisatie hiervan is een afzonderlijk bestuurlijk traject doorlopen dat heeft geleid tot een bestuursovereenkomst tussen Rijk en regio. Voor de gemeente Groningen betreft dit het projectpakket voor de Westflank van de stad Groningen ten behoeve van woningbouwlocaties gelegen binnen het gebied van de grootschalige woningbouwlocatie Groningen Suikerunieterrein. Voor dit projectpakket is voorafgaand aan de subsidieverlening eerst een MIRT-onderzoek uitgevoerd door Rijk en regio om de probleemanalyse en oplossingsrichtingen nader uit te werken en als basis voor een ontwikkelagenda een samenhangend pakket aan infrastructurele maatregelen vast te stellen.

De projectpakketten voor Groningen en Eindhoven zijn via een afzonderlijk bestuurlijk traject tot stand gekomen en zijn daarom geen onderdeel van de Regeling specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur of de Tijdelijke regeling specifieke uitkering mobiliteitspakketten.

4. Wettelijk kader

Artikel 6, tweede lid, aanhef en onderdeel a, van de Wet Mobiliteitsfonds maakt verstrekking van middelen uit het Mobiliteitsfonds aan (onder meer) gemeenten en andere publiekrechtelijke rechtspersonen mogelijk ten behoeve van aanleg, verbetering, beheer en onderhoud en bediening van infrastructuur die door hen wordt beheerd.

Op basis van artikel 6, derde lid, aanhef en onderdeel a, van de Wet Mobiliteitsfonds kunnen ook maatregelen waarmee wordt beoogd de doelmatigheid van het gebruik van infrastructuur te vergroten, ten laste van het Mobiliteitsfonds worden gebracht. Tot infrastructuur worden onroerende zaken voor verkeer of vervoer van personen of goederen gerekend en worden ook gerekend de daarbij behorende maatregelen ten behoeve van de verkeersveiligheid, verkeersmanagement en bescherming van het milieu. Met maatregelen wordt bedoeld op de aanleg, verbetering, het beheer en onderhoud en de bediening van infrastructuur. Daarnaast kunnen ook maatregelen worden gefinancierd die niet direct de infrastructuur aanpassen, maar het gebruik daarvan efficiënter maken. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan verkeersmanagement, slimme verkeersregelinstanties, informatievoorziening of andere maatregelen die de doorstroming, betrouwbaarheid of benutting van bestaande infrastructuur verbeteren.

Op de verstrekking van de specifieke uitkeringen op grond van deze regeling zijn de bepalingen van hoofdstuk 3 van de Financiële-verhoudingswet van toepassing. De primaire en formele wettelijke grondslag voor deze regeling is de Kaderwet subsidies I en M. Gelet op artikel 2 van de Kaderwet subsidies I en M is op de verstrekking van specifieke uitkeringen ook titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht (bepalingen over subsidies) van toepassing. Artikel 17, vijfde lid, van de Financiële-verhoudingswet bepaalt dat eenmalige specifieke uitkeringen bij ministeriële regeling

kunnen worden geregeld. Deze bepaling biedt daarmee de mogelijkheid om een eventuele specifieke uitkering aan gemeenten bij ministeriële regeling vast te stellen.

5. Voorafgaand proces afspraken bestuurlijk overleg MIRT 2022

In de bestuurlijke overleggen MIRT van 2022 zijn verschillende afspraken gemaakt die in aanmerking komen voor financiering uit het beschikbare budget van € 7,5 miljard binnen het programma Woningbouw en Mobiliteit. Deze afspraken zijn vastgelegd in de afsprakenlijst die als bijlage bij de brieven aan de Tweede Kamer over de uitkomsten van deze overleggen zijn gestuurd. Toekenning van middelen is uitsluitend mogelijk voor MIRT-projecten die zijn opgenomen in de besluitenlijsten van de bestuurlijke overleggen MIRT en waarvoor in de MIRT-begroting middelen zijn gereserveerd en voor de projectpakketten die zijn opgenomen in de bijlage bij deze regeling.

MIRT-projecten (OV schaalsprongen)

De voorstellen van de regio voor de OV-schaalsprongen zijn beoordeeld aan de hand van het Afweegkader voor middellange termijn woningbouw en mobiliteit (hierna: afweegkader). Het afweegkader is in het voorjaar van 2022 tot stand gekomen in overleg met diverse partijen en is op 15 september 2022 vastgesteld in het Bestuurlijk Overleg Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO). Doel van het afweegkader was om gezamenlijk (Rijk en regio) te komen tot een integrale, doelmatige en maatschappelijk kosteneffectieve afweging van samenhangende investeringen in OV-schaalsprongen en mobiliteitspakketten met stedelijke bereikbaarheidsmaatregelen om woningbouw te realiseren in de grootschalige woningbouwlocaties. Aan de hand van het afweegkader is tijdens gebiedssessies met de regio de gebiedsafbakening en samenstelling van de door de regio aangedragen initiële voorstellen voor de OV-schaalsprongen besproken. De initiële voorstellen zijn op basis daarvan aangescherpt. Deze aangescherpte voorstellen zijn vervolgens beoordeeld op de randvoorwaardelijkheid voor de woningbouw. De uitkomst van dit selectieproces is door de regio opgenomen in de definitieve voorstellen die zijn ingediend voor de OV-schaalsprongen. Deze definitieve voorstellen zijn beoordeeld aan de hand van het afweegkader. Het afweegkader bestaat uit kwantitatieve (woningbouwwaarde, bereikbaarheidswaarde en kosteneffectiviteit) en kwalitatieve (randvoorwaarden en ruimtelijke integrale afwegingen) elementen. Deze elementen zijn ieder onderverdeeld in verschillende criteria en indicatoren die gescoord of kwalitatief getoetst zijn. De scoring op de kwantitatieve elementen 'woningbouwwaarde', 'bereikbaarheidswaarde' en 'kosteneffectiviteit' is per criterium uitgevoerd met scores tussen 1 (lage score) en 5 (hoge score). Dit heeft geleid tot een ongewogen totaalscore voor deze elementen. De scoring is toegepast op pakketniveau van de toenmalige zeventien grootschalige woningbouwlocaties en bijbehorende mobiliteitsmaatregelen. Dit is gedaan omdat de maatregelen uit de pakketten invloed op elkaar hebben en afhankelijk van elkaar zijn. Er heeft geen scoring op het niveau van individuele maatregelen plaatsgevonden omdat woningen niet toe te rekenen zijn aan specifieke mobiliteitsmaatregelen.

Naast de kwantitatieve scoring is een kwalitatieve toets gedaan op de criteria 'randvoorwaarden' en 'ruimtelijke integrale afwegingen' bij alle toen nog zeventien grootschalige woningbouwlocaties. De kwalitatieve toets heeft plaatsgevonden op grond van gesprekken met de regio en experts van ingediende plannen vanuit de regio. Dit heeft met name betrekking gehad op de ontwikkeling van een woningbouwlocatie. Deze kwalitatieve toets aan de hand van het afweegkader was geen brede ruimtelijke afweging over de wenselijkheid van een woningbouwlocatie. De toenmalige 17 grootschalige woningbouwlocaties hebben in het kader van de NOVI en de Verstedelijkingstrategieën namelijk al een uitgebreid ruimtelijke voortraject gehad waarin die afweging heeft plaatsgevonden.

Onder het element 'randvoorwaarden' wordt verstaan dat de woningbouw bij de realisatie kan voldoen aan de (wettelijke) kaders zoals die op het moment van afweging vigerend waren. De 'ruimtelijke integrale afweging' betreft aspecten die raken aan bedrijvigheid, balans wonen-werken, ruimtelijke kwaliteit, energie en circulariteit, klimaatbestendig en natuur-inclusief bouwen, water en bodem, een veilig leefmilieu en verkeersveiligheid. De 'randvoorwaarden' en 'ruimtelijke integrale afwegingen' worden bij de ontwikkeling van de grootschalige woningbouwlocaties door de gemeenten nader uitgewerkt als onderdeel van reguliere planologische procedures. Het gebiedsbudget van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties waarover in het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving 2023 afspraken zijn gemaakt, draagt hieraan bij door middelen

beschikbaar te stellen voor noodzakelijke investeringen in de gebiedsontwikkeling. Deze middelen zijn bedoeld voor het realiseren van publieke voorzieningen en maatregelen die bijdragen aan de integrale ontwikkeling van de woningbouwlocaties, zoals het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit, het creëren van een gezonde en veilige leefomgeving en het versterken van de samenhang tussen woningbouw, voorzieningen, economie, klimaatadaptatie en duurzaamheid.

De beoordeling aan de hand van het afweegkader is één van de analyses en afwegingen die ten grondslag lagen aan de besluitvorming over de voorstellen. Parallel aan en in samenhang met de toepassing van het afweegkader hebben de volgende onderdelen een rol gespeeld bij het toekennen van de middelen in de bestuurlijke overleggen:

- de netwerkanalyse woningbouw;
- regionale afstemming, integratie met reeds bestaande afspraken en conclusies uit lopende MIRT-processen;
- een beoordeling van de evenwichtigheid van de verdeling van de middelen over het land.

Bij elkaar heeft dit ertoe geleid dat, aanvullend op de OV-schaalsprongen en de mobiliteitspakketten die zijn beoordeeld op basis van het afweegkader, ook is geïnvesteerd in de versterking van het hoofdspoornet en het hoofdwegennet tussen de grootschalige woningbouwlocaties.

Projectpakketten

Naast de OV-schaalsprongen zijn er voor de Brainportregio Eindhoven ook afspraken gemaakt voor het aanleggen van een hoogwaardige OV-verbinding naar De Run/ASML in Veldhoven (HOV4). Hiervoor is ook in het bestuurlijke overleg Leefomgeving van juni 2025 een bestuursovereenkomst gesloten.

In het kader van de bestuurlijke overleggen MIRT van november 2022 zijn afspraken gemaakt tussen het Rijk en de gemeente Groningen en de provincie Groningen. Deze afspraken maken deel uit van de inzet van rijksmiddelen voor de goede bereikbaarheid en ontsluiting van grootschalige woningbouwlocaties. Een belangrijk onderdeel van deze afspraken is de gebiedsgerichte ontsluiting van de Westflank van de stad Groningen. Aanleiding hiervoor is de samenloop van grootschalige woningbouwontwikkelingen, met name aan de westzijde van de stad, en de toenemende druk op het bestaande verkeers- en vervoerssysteem. In het bestuurlijk overleg MIRT van 2022 is daarom afgesproken dat Rijk en regio gezamenlijk starten met een integraal MIRT-onderzoek naar de gebiedsgerichte ontsluiting van de Westflank Groningen.

Het MIRT-onderzoek is in 2025 afgerond en vormde daarmee de inhoudelijke basis voor vervolgbesluitvorming in het bestuurlijk overleg Leefomgeving van 2025 over maatregelen en investeringen in de vorm van een ontwikkelagenda. In de ontwikkelagenda zijn onder andere afspraken gemaakt over een samenhangend pakket aan infrastructurele maatregelen en het aantal te realiseren woningen.

De afspraken over de rijksbijdrage voor de infrastructurele maatregelen en het aantal te realiseren woningen voor de projectpakketten HOV4 en de Westflank Groningen afspraken zijn opgenomen in de bijlage van deze regeling.

6. Aanvraag van de specifieke uitkering

Voor het indienen van een aanvraag zal een digitaal aanvraagformulier beschikbaar worden gesteld. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat vult het aanvraagformulier zoveel mogelijk in op basis van de al beschikbare informatie en ondersteunt de aanvragers bij het verder invullen van de aanvraag. Dit vermindert de regeldruk voor de aanvragers. De aanvragen voor MIRT-projecten en voor een projectpakketten zijn verschillend vormgegeven, te weten in hoofdstuk 2 respectievelijk hoofdstuk 3 van de regeling.

Aanvraag MIRT-projecten

Zorgvuldige besluitvorming over specifieke uitkeringen voor regionale MIRT-projecten is belangrijk, omdat het gaat om meerjarige, veelal onomkeerbare en omvangrijke investeringen. Daarom is de

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

besluitvorming over toekenning van specifieke uitkeringen vast te leggen. De werkwijze bij het MIRT opgedeeld in drie fasen: een verkenningsfase, een planuitwerkingsfase en een realisatiefase. Tijdens de verkenningsfase worden potentiële oplossingen in kaart gebracht. De maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA), die de baten en kosten van maatregelen op de maatschappelijke welvaart in kaart brengt, is in de verkenningsfase een belangrijk instrument om verschillende alternatieven af te wegen. De verkenningsfase mondt uit in een voorkeursalternatief. Tevens worden de financieringswijze en de juridische stappen onderbouwd. In de planuitwerkingsfase wordt het voorkeursalternatief nader uitgewerkt. Dit mondt uit in een projectbeslissing, die de realisatie van het project of projectpakket juridisch en financieel mogelijk moet maken. Daarna volgt de realisatiefase, waarin de projecten of maatregelen worden uitgevoerd.

Een aanvraag van een specifieke uitkering vindt plaats voor één fase van een MIRT-project. Per fase dient dus een aanvraag te worden ingediend. MIRT-projecten van deze orde van grootte en complexiteit vragen een goede en zorgvuldige voorbereiding. Dit draagt bij aan een betere planning van projecten, een betere afstemming met de omgeving en een betere afweging van alternatieven en varianten en van te maken kosten. Voor het Rijk is van belang dat de inzet van middelen uit de begroting van het Mobiliteitsfonds goed verantwoord kan worden en dat in het verlengde daarvan het parlement zijn budgetrecht kan uitoefenen.

In de aanvraag beschrijft de gemeente of het openbaar lichaam welke mobiliteitsmaatregelen en investeringen in openbaar vervoer nodig zijn voor de realisatie van de woningbouwaantallen op de betreffende woningbouwlocatie en waarover afspraken zijn gemaakt in de bestuurlijke overleggen MIRT 2022.

Daarnaast is in de aanvraagprocedure vastgelegd dat aan iedere fase van een MIRT-project expliciet woningbouwaantallen zijn gekoppeld. In de verkenningsfase wordt inzicht gegeven in de aard, omvang en urgentie van de woningbouwopgave zoals afgesproken in het Bestuurlijk Overleg MIRT 2022, inclusief de planning en geografische afbakening van de woningbouwlocatie(s). In de planuitwerkingsfase wordt deze relatie verder geconcretiseerd door het opnemen van het aantal woningen dat met het voorkeursalternatief wordt gerealiseerd. In de realisatiefase wordt het totaal aantal woningen dat met de uitvoering van het project kan worden gerealiseerd definitief vastgelegd, evenals de realisatietermijnen van de woningbouw.

Door deze gefaseerde koppeling tussen mobiliteitsmaatregelen en woningbouwaantallen wordt geborgd dat de inzet van rijksmiddelen uit het Mobiliteitsfonds doelgericht, transparant en toetsbaar is en direct bijdraagt aan de realisatie van de in de bestuurlijke overleggen afgesproken woningbouwaantallen.

Aanvraag projectpakketten

Gemeenten genoemd in de bijlage van deze regeling kunnen een aanvraag indienen voor een rijksbijdrage voor een projectpakket. Voor het indienen van een subsidieaanvraag wordt een digitaal aanvraagformulier beschikbaar gesteld. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (verder: het ministerie van IenW) zal dit formulier, ter beperking van de administratieve lasten voor gemeenten en openbare lichamen, waar mogelijk, vooraf invullen op basis van reeds beschikbare informatie. Daarnaast biedt het ministerie ondersteuning aan aanvragers bij het verder invullen van de aanvraag.

Een gemeente die is opgenomen in de bijlage van deze regeling kan Rijksmiddelen aanvragen voor projectpakket aan infrastructurele maatregelen. Bij het verlenen van de specifieke uitkering bepaalt de Minister van Infrastructuur en Waterstaat (verder: minister) welk detailniveau van de bovenplanse infrastructurele maatregelen in de beschikking wordt vastgelegd. Dit draagt bij aan een uniform detailniveau voor alle aanvragers. Er wordt een detailniveau beoogd waarmee het doel van een goede ontsluiting van de woningbouwlocaties wordt gewaarborgd en dat tegelijkertijd ruimte biedt voor beperkte wijzigingen ten opzichte van de in de proposities beschreven maatregelen. Zo kan binnen de in de beschikking omschreven voorziening – bijvoorbeeld een fietsverbinding – worden gekozen voor een andere uitwerking, zoals het realiseren van een fietsbrug in plaats van een fietstunnel, zonder dat hiervoor een formeel wijzigingsverzoek nodig is.

Bij de aanvraag dient een begroting en planning te worden gevoegd. Hierin worden onder meer de kosten gespecificeerd. Indien van toepassing bevat de aanvraag ook informatie over de verwachte netto-opbrengsten van een mobiliteitshub (opbrengsten uit exploitatie minus exploitatiekosten).

Deze verwachte opbrengsten worden eenmalig vastgesteld voorafgaand aan het afgeven van het besluit tot verlening van de specifieke uitkering. De specifieke uitkering kan alleen worden verleend voor de realisatiekosten van de mobiliteitshub. Eventuele negatieve exploitatiesaldi en kosten voor beheer en/of onderhoud kunnen hier niet uit worden bekostigd. Daarnaast dienen aanvragers bij de aanvraag te specificeren welke delen van de hub een binnen- en welke delen een bovenplanse functie hebben. Deze specificatie bevat ten minste een beschrijving van de binnen- en bovenplanse functies en bijbehorende begrotingsposten. Bijvoorbeeld: geef voor een hubvoorziening met zowel faciliteiten voor bewonersparkeren als een park & ride functie aan hoe de verdeling van parkeerplaatsen voorzien is.

Bij de aanvraag dient een begroting van de infrastructurele voorzieningen en planning op basis van mijlpalen van de infrastructurele voorzieningen en de woningen te worden gevoegd. Hierin worden onder meer de kosten gespecificeerd. Indien van toepassing bevat de aanvraag ook informatie over de verwachte netto-opbrengsten van een mobiliteitshub (opbrengsten uit exploitatie minus exploitatie-kosten). Deze verwachte opbrengsten worden eenmalig vastgesteld voorafgaand aan het afgeven van het besluit tot verlening van de specifieke uitkering. De specifieke uitkering kan alleen worden verleend voor de realisatiekosten van de mobiliteitshub. Eventuele negatieve exploitatiesaldi en kosten voor beheer en/of onderhoud kunnen hier niet uit worden bekostigd.

7. Besteding en betaling van de middelen

Een MIRT-project of een projectpakket bestaat uit veel verschillende activiteiten en daarmee samenhangende kosten. De belangrijkste elementen uit de regeling die hieraan gerelateerd zijn, worden hierna beschreven voor beide type afspraken. Het gaat om de kosten die in aanmerking komen voor een specifieke uitkering, de hoogte van de vergoeding, hoe om te gaan met uitvoeringsrisico's en prijsveranderingen, en de vereisten omtrent de ramingssystematiek.

MIRT-projecten

De toekenning van een specifieke uitkering voor een lokaal of regionaal project vindt, zoals vermeld, plaats per fase. In iedere fase vinden andere activiteiten plaats en verschillen daarmee de te maken kosten. Per fase is in deze regeling bepaald welke kosten in aanmerking komen voor een specifieke uitkering. In de verkenningsfase en planuitwerkingsfase gaat het voornamelijk om studiekosten, zoals de kosten van aan derden uitbestede onderzoeken. In de realisatiefase gaat het om de kosten van de aanleg van infrastructuur of de uitvoering van maatregelen. Belangrijke kostenposten zijn dan bijvoorbeeld kosten van aannemers en ingenieursbureaus. Kosten die de ontvanger binnen de eigen organisatie maakt voor vergelijkbare diensten komen eveneens voor een uitkering in aanmerking.

Alleen eenmalige uitgaven komen in aanmerking voor een specifieke uitkering. Medeoverheden worden geacht om doorlopende uitgaven uit de eigen middelen te bekostigen. Om deze reden komt het beheer en onderhoud van lokale en regionale infrastructuur niet in aanmerking voor een specifieke uitkering. Het beheer en onderhoud van infrastructuur komt volledig voor rekening van de infrastructuurbeheerder. Indien vanwege de uitvoering van een MIRT-project bepaalde voorzieningen moeten worden verwijderd en vervangen, komen niet alle kosten van de vervangende voorzieningen in aanmerking voor een specifieke uitkering. De kosten die uitstijgen boven de vervangingswaarde van de bestaande voorzieningen worden niet vergoed. Indien bijvoorbeeld in het kader van uitbreiding van een weg een vijftien jaar oud fietspad wordt vervangen, wordt het redelijk geacht dat slechts een deel van de kosten hiervan wordt vergoed. Op deze voorziening is immers afgeschreven of had afgeschreven kunnen worden. Bij het bepalen van de hoogte van de vergoeding wordt op de kosten van de aanleg van de nieuwe voorziening om die reden een redelijk bedrag in aftrek gebracht in verband met waardevermindering van de bestaande voorzieningen als gevolg van ouderdom en slijtage.

Een specifieke uitkering wordt toegekend op basis van de geraamde voor een uitkering in aanmerking komende kosten. Er vindt geen nacalculatie plaats. Dit betekent dat de uitvoeringsrisico's van het lokale of regionale project in beginsel zijn belegd bij de aanvrager. Dit vormt voor de aanvrager een belangrijke prikkel om deze risico's adequaat te beheersen.

Omdat een specifieke uitkering betrekking heeft op een groot en complex MIRT-project en een vast bedrag betreft, is het voor de ontvanger en de verstrekker van de uitkering van belang goed inzicht te hebben in risico's van een MIRT-project en de vertaling daarvan in reserveringen voor

voorzien en onvoorzien risico's in de kostenraming die op grond van artikel 12 van deze regeling, overeenkomstig de Standaardsystematiek Kostenramingen 2018, moet worden gemaakt.

Onderdeel van de aanvraag voor de planuitwerkingsfase is een risicodossier dat dient ter onderbouwing van de raming van de reserveringen voor voorzien en onvoorzien risico's. Hierbij is het uitgangspunt dat naarmate het te realiseren MIRT-project groter en complexer is, het risicodossier beter onderbouwd dient te zijn. Het dossier geeft een adequate beschrijving van het risicoprofiel van het MIRT-project in deze fase en licht toe hoe de beide reserveringen zijn opgebouwd. De onderkende risico's worden vermeld met omvang, kans van optreden en potentiële gevolgen voor tijd, reikwijdte en geld. De belangrijkste risico's worden nader beschreven en toegelicht. Voor de meeste projecten zal in deze fase een beschrijving van de tien grootste risico's voldoende zijn.

Een aanvraag van een specifieke uitkering voor de realisatiefase bevat een beschrijving van het risicomanagement dat van toepassing is op de volledige looptijd van het MIRT-project. Hierin worden bevoegdheden, verantwoordelijkheden en communicatielijnen vastgelegd voor de beheersing van risico's en de besteding van de reserveringen.

De omvang van de reserveringen voor voorzien en onvoorzien risico's in de realisatiefase van een MIRT-project vraagt verder een coherent en volledig opgebouwd risicodossier dat dient ter onderbouwing van de raming van beide reserveringen. Ook hier geldt als uitgangspunt dat naarmate het te realiseren MIRT-project groter en complexer is, het risicodossier beter onderbouwd dient te zijn. Het risicodossier heeft eenzelfde opbouw als in de fase van de planuitwerking, maar kent een verdere uitwerking en verdieping. In deze nadere uitwerking wordt voor de belangrijkste risico's beschreven met welke maatregelen zij zo veel als mogelijk is, worden voorkomen en hoe zij bij optreden zo veel als mogelijk is, worden beheerst.

Op aanvraag kan een voorschot worden verleend na het behalen van een mijlpaal die is vermeld in de beschikking tot verlening van de specifieke uitkering. Met een mijlpaal wordt bedoeld een herkenbare fysieke stap in een project die de voortgang van een het project markeert. Voorbeelden zijn het slaan van damwanden om een onderdoorgang te kunnen graven, de eerste laag asfalt op een weggedeelte of de opening van een eerste fietspad van een pakket. Bij de beschikking tot verlening van een uitkering wordt de uitkering per mijlpaal vastgelegd.

De ontvanger van de specifieke uitkering kan maximaal tweemaal per jaar een aanvraag indienen. Voor een in de eerste helft van het kalenderjaar te ontvangen voorschot, dient het voorschot voor 1 januari van dat jaar te zijn aangevraagd. Om het voorschot in de tweede helft van het kalenderjaar te kunnen ontvangen, dient de aanvraag voor 1 juli van dat jaar te zijn ingediend. Op deze wijze kunnen eventuele wijzigingen als gevolg van de voorschotverlening tijdig worden verwerkt in de begroting. Daarbij wordt, in het kader van het verstrekken van SPUK-middelen nadrukkelijker aandacht besteed aan de liquiditeitspositie van de ontvanger, mede omdat aangehouden (stille) middelen bij lagere overheden meetellen in het EMU-saldo. Bij de aanvraag dient een voortgangsrapportage te worden overgelegd waaruit blijkt dat de mijlpaal is bereikt.

Projectpakketten

De specifieke uitkeringen voor de projectpakketten dienen bij te dragen aan het realiseren van bovenplanse infrastructurele maatregelen die noodzakelijk zijn voor de realisatie van woningbouwplannen. Ook kosten die direct verband houden met de voorbereiding en uitvoering van de infrastructurele maatregelen komen in aanmerking voor financiering. Dit betreft zogenoemde VTU-kosten (Voorbereiding, Toezicht en Uitvoering), mits deze binnen de beschikbare middelen vallen. Alleen kosten die zijn gemaakt na het maken van de afspraak in de bestuurlijk overleg MIRT van november 2022 komen in aanmerking voor een Rijksbijdrage. Gemeenten dragen er zorg voor dat bij de inzet van de rijksbijdrage geen sprake is van dubbelfinanciering en dat kosten die via andere instrumenten worden gedekt, niet ook ten laste van deze regeling worden gebracht en dat hierover duidelijkheid wordt verschaft aan andere betrokken partijen.

De middelen voor een projectpakket worden via voorschotten verstrekt. Het aantal voorschottermijnen en de hoogte van de voorschotten worden mede gebaseerd op de liquiditeitsbehoefte van de aanvragers en vastgesteld in het besluit tot verlening van de specifieke uitkering. Daarbij wordt, in het kader van het verstrekken van SPUK-middelen nadrukkelijker aandacht besteed aan de liquiditeitspositie van de ontvanger, mede omdat aangehouden (stille)

Minister van Infrastructuur en Waterstaat
Minister van Financiën

middelen bij lagere overheden meetellen in het EMU-saldo. Voor schotten worden tot aan het moment van uitkeren jaarlijks geïndexeerd overeenkomsten afgesloten door de Minister van Financiën aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat uitgekeerde percentage Index Bruto Overheidsinvesteringen (IBOI).

8. Uitvoering van de infrastructurele werkzaamheden

Voor bepaalde bovenplanse infrastructurele voorzieningen is het noodzakelijk dat de uitvoering in opdracht van een gemeente of openbaar lichaam door ProRail gebeurt, bijvoorbeeld de aanleg van een fietstunnel onder een spoorlijn. In dergelijke gevallen wordt de 'Procedure derdenwerk ProRail 2024'³ gevolgd. De financiële risico's voor de uitvoering van de werkzaamheden die door ProRail worden uitgevoerd zijn voor rekening van de gemeente die of het openbaar lichaam dat de opdracht heeft verleend.

Bij de verdere uitwerking van bovenplanse infrastructurele voorzieningen in of rond het spoor en het stationsgebied moet rekening worden gehouden met relevante beleidskaders zoals het Spoorbeeld, de Stationsagenda, de Actieagenda OV-knooppunten en het Bestuursakkoord Toegankelijkheid Openbaar Vervoer 2022–2032. Voor de ontwikkeling en exploitatie van mobiliteitshubs wordt aangesloten bij de voorwaarden, leidraden en handreikingen van het Ministerie van IenW en Kennisplatform CROW, in het bijzonder Praktijkgids Mobiliteitshubs, Leidraad parkeren bij knooppunten en mobiliteitshubs (CROW – K-D105), Handreiking – 'Naar een samenhangend netwerk van mobiliteitshubs en knooppunten' (CROW –K-D128) en Handreiking – 'Energie en mobiliteitshubs Op weg naar integrale hubs' (CROW – K-D129).

9. Wijzigingsverzoeken (hoofdstuk 3)

Bij de beoordeling van wijzigingsverzoeken van projectpakketten (hoofdstuk 3) wordt onder meer gekeken naar de verwijtbaarheid van de afwijking, de impact op het resterende tekort en de regionale cofinanciering en de gevolgen voor het doelbereik van het project en het programma. Indien van toepassing wordt eerst aanvullende expertise ingezet of wordt bijgestuurd op basis van overleg met de betrokken partijen. Als nader overleg en daaruit voortvloeiende (versoberings)maatregelen niet voldoende soelaas bieden wordt (gedeeltelijke) terugvordering overwogen.

In veel gevallen kunnen wijzigingen in de planning, het budget of de aard van de maatregelen binnen de bestaande afspraken of via een formele wijziging van de beschikking worden vastgesteld. Bij een wijziging van een infrastructurele maatregel uit een projectpakket kan ook de modaliteit worden gewijzigd, bijvoorbeeld van fietsvoorziening naar OV-voorziening of andersom. Voorwaarde is dat de gewijzigde infrastructurele voorziening niet ten koste gaat van de ontsluiting van de woningbouwlocatie waarvoor de maatregel oorspronkelijk was bedoeld. Indien nodig kan een expert worden ingezet om te beoordelen of het gewijzigde pakket aan infrastructurele voorzieningen nog steeds in balans is en past binnen de doelstellingen van de regeling.

Als er sprake is van verwijtbare substantiële of structurele afwijkingen met negatieve gevolgen voor de beoogde resultaten die niet kunnen worden hersteld binnen de gestelde kaders en afspraken, zoals het niet realiseren van het afgesproken aantal woningen, het niet uitvoeren van bovenplanse infrastructurele voorzieningen, of een sterk afwijkende planning zonder onderbouwing of goedkeuring, kan de minister besluiten tot (gedeeltelijke) terugvordering.

Bij de beoordeling of bovenstaande principes voldoende zijn verkend en toegepast, wordt een expert ingezet en wordt advies gevraagd aan het gebiedsteam. Het gebiedsteam WoMo bestaat uit de inhoudelijk betrokken onderdelen van VRO en IenW en heeft als taak om de Samenhang van afspraken tussen Rijk en regio te borgen in relatie tot de inzet van de € 7,5 miljard en de € 2,5 miljard voor infrastructurele maatregelen ten behoeve van woningbouw. Het gebiedsteam vormt een belangrijke schakel in de samenwerking tussen rijk en regio door hulpvragen en processen te coördineren en de verbinding tussen project en programma te vergroten. Uiteindelijk wordt op basis van het oordeel van het gebiedsteam een advies opgesteld dat wordt voorgelegd aan de directeurs van het programma Woningbouw en Mobiliteit (van het Ministerie van IenW) in het Directeurenoverleg Woningbouw en Mobiliteit.

³ Het derdenwerkenkader van ProRail is te vinden op: <https://www.prorail.nl/samenwerken/overheden>.

10. Wijzigingen in geval van een financieel tekort

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Indien zich tijdens de uitvoering van een MIRT project of een projectpakket een financieel tekort voordoet, kan de minister in uitzonderlijke gevallen besluiten om de specifieke uitkering te verhogen zoals aangegeven in de artikelen 2.8 en 3.7. Dit is echter alleen mogelijk indien het begrotingsplafond dit toelaat, bijvoorbeeld wanneer eerder toegekende middelen zijn vrijgevallen. In het Plan van Aanpak Beheersing programma Woningbouw en Mobiliteit is opgenomen dat vrijgevallen middelen in principe opnieuw beschikbaar worden gesteld aan het programma. De minister kan echter ook een andere afweging maken en vrijgevallen middelen niet beschikbaar stellen. Als de minister heeft besloten dat de vrijgevallen middelen mogen worden ingezet om tekorten op te vangen dan wordt eerst het proces doorlopen zoals beschreven in het Plan van Aanpak Beheersing programma Woningbouw en Mobiliteit. Hierin zijn de volgende principes opgenomen bij het voordoen van tekorten en onvermijdbare kostenstijgingen.

1. Het optimaliseren binnen gewenste scope en budget.
2. Indien geen gewenst effect, het aanpassen van de scope (binnen budget).
3. Faseren, uitstellen of stopzetten van het project.
4. Programmatisch faseren van projectenportefeuille in de grootschalige woningbouwlocaties.

Bij de beoordeling of bovenstaande principes voldoende zijn verkend en toegepast, wordt een expert ingezet en wordt advies gevraagd aan het gebiedsteam. Uiteindelijk wordt op basis hiervan een advies opgesteld dat wordt voorgelegd aan de directeuren van het programma Woningbouw en Mobiliteit (van het ministerie van IenW) in het Directeurenoverleg Woningbouw en Mobiliteit.

11. Staatsteun

Bij de inzet van de onder deze regeling toegekende gelden door de gemeenten en openbare lichamen bij het uitvoeren van de projecten dienen gemeenten en openbare lichamen de van toepassing zijnde Europese staatssteunregels en aanbestedingsregels in acht te nemen. Gemeenten en openbare lichamen hebben een zelfstandige verantwoordelijkheid om te waarborgen dat geen verboden staatssteun wordt verstrekt. Omdat de specifieke uitkering onder meer besteed kan worden aan door derden verleende diensten, is het van belang dat de gemeenten bij de besteding alert zijn op de – Europese – regels inzake staatssteun.

12. Verantwoording

Ontvangers van een specifieke uitkering leggen verantwoording af over de besteding ervan volgens de artikelen 17a en 17b van de Financiële-verhoudingswet. Hierin is de SiSa-systematiek (single information, single audit) vastgelegd.

De ontvangers van een specifieke uitkering voor een projectpakket verstrekken tevens jaarlijks uiterlijk op 1 juli beleidsinformatie over de beheersing van de risico's en de voortgang van de voorbereidingen en de realisatie van het pakket aan infrastructurele maatregelen en gekoppelde woningbouw waarvoor een specifieke uitkering is verleend alsmede van de realisatie van de woningen op de woningbouwlocatie(s). De minister stelt hiervoor een invulformulier beschikbaar.

13. Vaststelling en terugvordering

Wanneer een ontvanger niet voldoet aan de voorwaarden van deze regeling, kan de minister besluiten om voorschotten in te houden. Ook stopzetten van het project behoort tot de mogelijkheden. Wanneer uiteindelijk niet aan de voorwaarden uit de regeling en beschikking wordt voldaan kan de specifieke uitkering lager worden vastgesteld dan het bedrag dat eerder is toegekend in het besluit tot verlening van de specifieke uitkering. Terugvordering of gedeeltelijke terugvordering is een uiterste stap. In het Plan van Aanpak Beheersing programma Woningbouw en Mobiliteit staat omschreven wanneer sprake kan zijn van (gedeeltelijke) terugvordering. Er wordt een zorgvuldig proces doorlopen waarin afwijkingen worden gesignaleerd en geanalyseerd. Waar mogelijk wordt binnen de gestelde kaders van deze regeling en het Plan van Aanpak beheersing programma Woningbouw en Mobiliteit bijgestuurd. Uitgangspunten die bij de vaststelling van de hoogte van de eventuele terugvordering worden meegenomen zijn de mate van verwijtbaarheid en de mate van evenredigheid tussen achterblijvende prestaties en de hoogte van de terugvordering. Aan de hand van die beoordeling zal vastgesteld worden wat de passende maatregel is en of terugvordering aan de orde is. Gedurende de uitvoering van de bovenplanse

infrastructurele voorzieningen vindt actieve monitoring plaats met de inzet van gebiedsteams en eventueel inzet van experts. Hierbij worden voortgang en uitkomsten periodiek in beeld gebracht en besproken tijdens voortgangsgesprekken tussen Rijk en regio en zo nodig in het Directeurenoverleg Woningbouw en Mobiliteit.

14. BTW-compensatiefonds

Wanneer een gemeente of een openbaar lichaam omzetbelasting betaalt die in aanmerking komt voor compensatie via het BTW-compensatiefonds, is het Rijk verplicht dit bedrag bij het verstrekken van de uitkering over te dragen aan het BTW-compensatiefonds. Deze overdracht gebeurt op basis van een onderbouwing van het compensabele bedrag, die door de gemeente bij de aanvraag wordt meegeleverd. Het bedrag aan compensabele omzetbelasting wordt meegeteld bij de beoordeling of het maximumbedrag, zoals vastgesteld in de afsprakenlijst van een bestuurlijk overleg, is bereikt.

15. Sturing en beheersing

De rijksbijdrage betreft een taakstellend maximumbedrag. Kostenverhogende scopewijzigingen en verdere risico's zijn voor rekening van de ontvanger eventueel in samenwerking met medebekostigende partners zoals provincies, vervoerregio's en marktpartijen.

Om de scope en het taakstellend budget bij alle projecten in evenwicht te houden, moeten de gemeenten de risico's actief beheersen. Dit is conform afspraken over risicobeheersing zoals deze door het Rijk nader zijn uitgewerkt in het plan voor de programmabeheersing.⁴ Voor veel MIRT-projecten die vallen onder hoofdstuk 2 is ook een bestuursovereenkomst gesloten met afspraken onder andere over de risicoverdeling.

Voor de projectpakketten (hoofdstuk 3) wordt jaarlijks beleidsinformatie opgevraagd. In deze uitvraag wordt gevraagd op welke manier gemeenten invulling geven aan risicobeheersing. Eventueel kan de inzet van een expert op het gebied van woningbouw en mobiliteit hierbij een helpende hand bieden. Het Rijk heeft hierover nadere afspraken vastgelegd in het Plan van Aanpak Beheersing programma Woningbouw en Mobiliteit.

De programmabeheersing zoals beschreven in dat plan is van toepassing op alle afspraken over woningbouw en mobiliteit die zijn gemaakt tijdens de bestuurlijke overleggen Leefomgeving en de bestuurlijke overleggen MIRT en op eventuele toekomstige afspraken.

16. Regeldruk

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies omdat het geen gevolgen voor de regeldruk heeft.

17. Internetconsultatie en voorhang

Internetconsultatie

In de periode van ... tot en met Is voor deze regeling een internetconsultatie uitgevoerd.

Uitkomsten: PM.

Voorhang

Een concept van deze regeling is van PM tot en met PM overeenkomstig artikel 7, vierde lid, van de Wet Mobiliteitsfonds voorgelegd aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Uitkomsten: PM.

18. Evaluatie

Deze regeling wordt na afloop geëvalueerd. Een evaluatie van deze regeling brengt in beeld of de financiële ondersteuning vanuit de Rijksoverheid gemeenten in staat heeft gesteld de MIRT-projecten en projectpakketten te realiseren.

⁴ Bijlage bij Kamerstukken II 202.../202..., 36 200 A nr. 78.

Het onderzoeken van de doelmatigheid houdt in dat de verhouding tussen de ingezette financiële middelen en de te realiseren prestaties en/of effecten in beeld wordt gebracht.

Als onderdeel van het programma Woningbouw en Mobiliteit zullen de OV-schaalsprongen ook meelopen in de evaluaties van het programma.

19. Inwerkingtreding

De regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2027, een van de vaste verandermomenten voor ministeriële regelingen. De regeling heeft naar verwachting een looptijd tot in elk geval 2039..

Artikelsgewijs

Hoofdstuk 1 van de regeling bevat een aantal algemene bepalingen, zoals de begripsbepalingen, het doel, de uitkeringsplafonds, de wijze van verdelen en de verantwoording van de verleende specifieke uitkering en de afwijzingsgronden.

In hoofdstuk 2 staan de regels en eisen ten aanzien van specifieke uitkeringen voor MIRT-projecten en in hoofdstuk 3 staan die regels en eisen ten aanzien van projectpakketten. De slotbepalingen staan in hoofdstuk 4.

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Dit artikel bevat de begripsbepalingen. De meeste begripsbepalingen, zoals die van Bestuurlijk Overleg MIRT, Bestuurlijk Overleg Leefomgeving, mobiliteitshub en woning zijn identiek aan die van de andere regelingen voor een specifieke uitkering voor woningbouw en mobiliteit.⁵ Voor de zelfstandige leesbaarheid van deze regeling worden de begrippen hieronder nogmaals toegelicht.

Compensabele BTW

De compensabele BTW is de BTW die onder de Wet BTW-compensatiefonds valt. Die wet is voor meer openbare lichamen bedoeld dan de openbare lichamen die aanspraak kunnen maken op een specifieke uitkering onder deze regeling. Derhalve kunnen alle gemeenten die onder deze regeling een specifieke uitkering ontvangen aanspraak maken op btw-compensatie (mits zij aan de voorwaarden van die wet voldoen).

Met de oprichting van het BTW-compensatiefonds wordt beoogt verstoringen, veroorzaakt door BTW, tussen uitbesteden en zelf uitvoeren van taken door overheden te verhelpen. Uit dit fonds kunnen gemeenten en provincies betaalde belasting over de toegevoegde waarde (de BTW) onder voorwaarden terugvragen. Wanneer een gemeente of openbaar lichaam BTW moet betalen die in aanmerking komt voor compensatie via het BTW-compensatiefonds, is de minister verplicht dit bedrag bij het verstrekken van de uitkering over te dragen aan het BTW-compensatiefonds. Het bedrag aan compensabele BTW wordt meegeteld bij de beoordeling of het maximumbedrag, zoals vastgesteld in de afsprakenlijst van een bestuurlijk overleg, is bereikt.

MIRT

Het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport is het integrerende programma binnen het Rijk voor de ruimtelijke fysieke leefomgeving. Hierin wordt invulling gegeven aan het mobiliteitsbeleid door middel van investeringen met als belangrijk doel te komen tot een zo doelmatig mogelijke besteding van de beschikbare financiële middelen door inhoudelijke samenhang en samenwerking met gemeenten, provincies, vervoerregio's en andere betrokken partijen.

⁵ Regeling specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur, Tijdelijke regeling specifieke uitkering mobiliteitspakketten en Tijdelijke regeling specifieke uitkering woningbouw en mobiliteit.

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Jaarlijks wordt bij de begroting van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat het zogeheten MIRT-overzicht aangeboden. Hierin worden de achtergrond en de stand van zaken van de lopende MIRT-programma's en MIRT-projecten beschreven evenals de fase waarin zij zich bevinden.

Ontvanger

Ontvanger van een specifieke uitkering op basis van deze regeling kan zijn een gemeente, die niet is gelegen in het gebied van de Vervoerregio Amsterdam of de Metropoolregio Rotterdam Den Haag of een gemeente die is opgenomen in de bijlage bij deze regeling waaraan een specifieke uitkering is verleend. Voor een gemeente en een provincie is dit mogelijk op grond van artikel 15a van de Financiële-verhoudingswet. De Vervoerregio Amsterdam en de Metropoolregio Rotterdam Den Haag zijn openbare lichamen als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Zij kunnen op grond van artikel 34a van die wet een specifieke uitkering ontvangen.

Derhalve is er in deze regeling voor gekozen om de ontvanger te specificeren naar gemeenten buiten regio's Amsterdam en Rotterdam. De betreffende gemeenten vallen onder het begrip ontvanger indien een uitkering is verleend op grond van onder meer de kwalificaties bedoeld in artikel 1.3, onderdeel a, of als de gemeente is opgenomen in de bijlage van deze regeling bedoeld in artikel 1.3, onderdeel b.

Planuitwerkingsfase, realisatiefase en verkenningsfase

Analoog aan de werkwijze binnen het MIRT-proces worden bij de verstrekking van specifieke uitkeringen voor MIRT-projecten en MIRT-projectpakketten drie fasen onderscheiden: een verkenningsfase, een planuitwerkingsfase en een realisatiefase. De verschillende fasen zijn besproken in onderdeel 6 van het algemene deel van deze toelichting. Een aanvraag van een specifieke uitkering heeft betrekking op niet meer dan één fase. Voor elke fase dient dus afzonderlijk een aanvraag te worden ingediend.

Projectpakket

Een projectpakket bestaat uit ten minste twee projecten of ten minste één project en één maatregel als bedoeld in artikel 6, derde lid, onderdeel a, van de Wet Mobiliteitsfonds. Een maatregel als bedoeld in artikel 6, derde lid, onderdeel a, van de Wet Mobiliteitsfonds is een maatregel die tot doel heeft doelmatig gebruik van (bestaande) infrastructuur te vergroten.

Met een projectpakket wordt beoogd de bereikbaarheid van een gebied op doelmatige wijze te verbeteren. Met het verbeteren van de bereikbaarheid wordt in dit verband bedoeld het verminderen van de inzet die moet worden gepleegd om toegang te krijgen tot belangrijke bestemmingen, zoals arbeidsplaatsen, voorzieningen of woningen, uitgedrukt in termen van reistijd, betrouwbaarheid van de reistijd, reiskosten of reiscomfort.

'Op doelmatige wijze' wil zeggen dat het beoogde resultaat tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten wordt behaald. Hierbij gaat het niet alleen om de investeringskosten en reistijdbaten, maar nadrukkelijk ook om de effecten op de maatschappelijke welvaart, zoals milieueffecten.

Om van een projectpakket te kunnen spreken, moeten de projecten of het project en de maatregel in verkeerskundig opzicht met elkaar samenhangen. Onder verkeerskundig wordt ook vervoerskundig verstaan.

Specifieke uitkering

Artikel 15a van de Financiële-verhoudingswet merkt een uitkering die onder voorwaarden aan een gemeente of provincie wordt verstrekt voor een bepaald openbaar belang aan als een specifieke uitkering. In deze regeling wordt onder een specifieke uitkering verstaan een specifieke uitkering in de zin van artikel 15a van de Financiële-verhoudingswet die bestemd is ter dekking van kosten als bedoeld in artikel 2 van deze regeling.

Standaardsystematiek voor Kostenramingen 2018

Voor de kostenraming moet worden gebruikgemaakt van de standaardssystematiek voor het opstellen, vastleggen en delen van ramingen in de bouw. De systematiek is een gezamenlijk product van overheden, nutsbedrijven en particuliere bedrijven die in de bouwsector ramingen opstellen en gebruiken.

Artikel 1.2 Doel

Het doel van de regeling is toegelicht in onderdeel 2 van het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel 1.3 Activiteiten waarvoor een specifieke uitkering kan worden verstrekt

Artikel 1.3, aanhef en onderdeel a, bepaalt dat alleen een MIRT-project dat uitsluitend betrekking heeft op lokale of regionale infrastructuur, in aanmerking komt voor een specifieke uitkering. Een tweede voorwaarde om in aanmerking te komen voor een specifieke uitkering is dat met het project een nationaal belang wordt gediend. Projecten van nationaal belang zijn in dit geval projecten met grootschalige woningbouw, de MIRT-projecten in dit verband zien niet op kleinschalige woningbouwlocaties. Deze voorwaarde is toegelicht in onderdeel 3 van het algemene deel van deze toelichting. Tot slot is de laatste voorwaarde onder artikel 1,3, onderdeel a, dat een MIRT-project met de fase waarin het zich bevindt moet zijn opgenomen in het MIRT, om in aanmerking te kunnen komen voor een specifieke uitkering voor de betreffende fase.

Artikel 1.3, aanhef en onderdeel b, bepaalt dat naast de in het MIRT opgenomen projecten, projectpakketten van gemeenten die zijn opgenomen in de bijlage in aanmerking komen voor een specifieke uitkering. De voorwaarden voor deze projectpakketten zijn dat deze, betrekking hebben op lokale of regionale infrastructuur ten behoeve van woningbouw en dat in een Bestuurlijk Overleg afspraken zijn gemaakt. Deze projectpakketten staan los van de MIRT-projecten, bedoeld in onderdeel a.

Artikel 1.4 Kaderbesluit subsidies I en M

Op grond van artikel 2, derde lid, van het Kaderbesluit subsidies I en M worden artikelen van dat besluit van overeenkomstige toepassing verklaard op de onderhavige regeling voor het verlenen van rijksbijdragen aan rechtspersonen die krachtens publiekrecht zijn ingesteld. Op deze manier kan het reguliere stramien voor de verlening van subsidies voor alle ontvangers worden aangehouden.

In dit artikel is geregeld welke artikelen van het Kaderbesluit van overeenkomstige toepassing zijn. Het betreft de artikelen met betrekking tot, de subsidiabele kosten (artikel 6, eerste, tweede en vierde lid tot en met het zesde lid), subsidieplafond (artikel 8 eerste en tweede lid), afwijzingsgronden (artikel 13), subsidievoorwaarden (artikel 15, vijfde lid), verplichtingen (artikel 17 eerste en tweede lid en 18, 21, 22), betaling en bevoorschotting (artikel 23, eerste en derde tot zesde lid) en subsidievaststelling (artikel 24, tweede lid).

Artikel 1.5 Uitkeringsplafonds en wijze van verdelen

Artikel 4, tweede lid, van de Kaderwet subsidies I en M schrijft voor dat in een op die wet gebaseerde regeling moet worden voorzien in de vaststelling van een uitkeringsplafond en een wijze van verdeling hiervan.

Voor de MIRT-projecten wordt het budget dat beschikbaar wordt gesteld jaarlijks vastgesteld in de begroting van het Mobiliteitsfonds (zie onder andere artikel 4 van de Wet Mobiliteitsfonds). In die begroting en het bijbehorende MIRT-overzicht wordt tevens bepaald welke middelen maximaal beschikbaar zijn voor welke projecten(pakketten) en daarmee hoe de beschikbare middelen worden verdeeld. In artikel 1.5, eerste en derde lid, van deze regeling is daarbij aangesloten en is geregeld dat het uitkeringsplafond en de wijze van de verdeling van de middelen overeenkomstig deze praktijk worden vastgesteld.

De MIRT-praktijk zoals hiervoor uiteengezet, geldt niet voor de specifieke uitkeringen voor projectpakketten als bedoeld in artikel 1.3, onderdeel b. Het uitkeringsplafond voor specifieke

uitkeringen voor projectpakketten wordt conform artikel 4, tweede en vierde lid, van de Financiële-verhoudingswet subsidies I en M in artikel 1.5, tweede en vierde lid, van deze regeling vastgesteld.

Het vijfde lid zorgt er voor dat eventuele middelen die vrijvallen overeenkomstig de al bestaande afspraken in artikel 2.8 en artikel 3.7 worden herverdeeld. Het geldt dat vrij valt, maar bestemd was voor MIRT-projecten, bedoeld in artikel 1.3, onderdeel a, dient weer voor MIRT-projecten te worden ingezet. Voor geld dat vrijkomt uit projectpakketten bedoeld in artikel 1.3, onderdeel b, geldt ook dat deze weer voor dergelijke projectpakketten moet worden ingezet.

Artikel 1.6 Afwijzingsgronden

Naast de afwijzingsgronden zoals neergelegd in artikel 4:35 Awb zijn de voor deze regeling relevante afwijzingsgronden uit artikel 12 Kaderbesluit subsidies I en M van belang, met name de afwijzingsgronden onder b en c van artikel 12 worden als belangrijk beschouwd. Naast de afwijzingsgronden uit de Awb en het Kaderbesluit subsidies I en M zijn de voor deze regeling specifieke afwijzingsgronden opgenomen in artikel 1.6.

Zo wordt geregeld dat de minister een aanvraag kan afwijzen indien deze niet voldoet aan de voorschriften die volgen uit deze regeling. Hierbij is belangrijk te vermelden dat als de aanvraag niet of niet volledig is, de aanvrager, op grond van de Awb, eerst in de gelegenheid moet worden gesteld om de aanvraag aan te vullen.

Artikel 1.7 Hoogte specifieke uitkering

Artikel 1.7 regelt de hoogte van de specifieke uitkering voor zowel de MIRT-projecten als de projectpakketten. Hierbij wordt de hoogte van de uitkeringen voor MIRT-projecten vastgesteld in het betreffende Bestuurlijk Overleg; hiervan wordt de besluitenlijst zo spoedig mogelijk aan de Staten-Generaal gezonden.

Anders dan voor de MIRT-projecten geldt voor de projectpakketten dat de maximale hoogte van de uitkering wordt geregeld in de bijlage bij deze regeling.

Artikel 1.7 Verantwoording

De bijdragen die krachtens deze regeling kunnen worden verstrekt aan een gemeente, zijn specifieke uitkeringen in de zin van artikel 15a, eerste lid, van de Financiële-verhoudingswet. Dit brengt met zich mee dat de financiële verantwoording over de besteding moet plaatsvinden overeenkomstig artikel 17a en 17b van die wet en de Regeling informatieverstrekking SiSa, via de SiSa-methode (Single Information Single Audit). Voor gemeenten die zelf een specifieke uitkering hebben ontvangen of van elkaar middelen ontvangen die afkomstig zijn uit een specifieke uitkering, volgt dit rechtstreeks uit artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet.

Artikel 1.8 Hardheidsclausule

De regeling is toegesneden op gangbare gevallen en zal voor de meeste MIRT-projecten en projectpakketten voldoen. Er kunnen zich echter bijzondere situaties voordoen waarbij de werkelijke kosten aanmerkelijk afwijken van de geraamde kosten waarop de specifieke uitkering is gebaseerd. Met het oog op dergelijke gevallen biedt artikel 1.8 onder bepaalde voorwaarden de mogelijkheid om bij de vaststelling van de uitkering af te wijken van de regels voor het bepalen van de hoogte van de uitkering voor een MIRT-projecten en projectpakketten. Een belangrijke voorwaarde is dat vasthouden aan die regels voor de ontvanger zou leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard. Omdat de hardheidsclausule is bedoeld voor onvoorziene gevallen is vooraf niet aan te geven welke bijzondere omstandigheden een beroep op de bepaling kunnen rechtvaardigen. Dit is mede afhankelijk van de oorzaak en omvang van de afwijking, de omvang van het MIRT-project of projectpakket en de financiële draagkracht van de ontvanger van de specifieke uitkering. Op basis van ervaringen met de uitvoering van de regeling in de praktijk kan op termijn in beleidsregels worden uitgewerkt onder welke voorwaarden een beroep op de bepaling mogelijk is.

HOOFDSTUK 2 MIRT-PROJECTEN TEN BEHOEVE VAN WONINGBOUW

Artikel 2.1 Kosten van MIRT-projecten die in aanmerking komen voor een specifieke uitkering

Hoofdstuk 2 behelst de specificaties voor de specifieke uitkering voor infra-projecten. Daarna volgt in hoofdstuk 3 dezelfde systematiek voor de projectpakketten. Volgens artikel 2.1 worden de kosten vermeld die in de verkenningsfase (eerste lid), planuitwerkingsfase (tweede lid) en realisatiefase (derde lid) voor een specifieke uitkering in aanmerking komen. Het vierde lid vermeldt de kosten die niet vergoed worden.

Eerste lid

Om te komen tot een voorkeursalternatief wordt in de verkenningsfase onderzoek verricht. Er worden verschillende potentiële oplossingen in kaart gebracht, de verkeers- en vervoerseffecten worden beschreven, er wordt een maatschappelijke kosten-batenanalyse opgesteld en in sommige gevallen dient ook een milieueffectrapportage (mer) plaats te vinden. Daarnaast wordt een ontwerp gemaakt van het beoogde project of projectpakket. De kosten van zowel het onderzoek als het opstellen van een ontwerp in de verkenningsfase komen op basis van het eerste lid in aanmerking voor een specifieke uitkering. In veel gevallen gaat het om kosten die gemaakt worden voor werkzaamheden van een externe partij, zoals een ingenieursbureau. De kosten die de ontvanger binnen de eigen organisatie maakt voor vergelijkbare diensten, mits deze marktconform zijn, komen echter ook voor vergoeding in aanmerking. De minister kan de ontvanger vragen te onderbouwen dat de aanvraag op dit punt marktconform is.

In artikel 2.3, derde lid, aanhef en onderdeel a, is bepaald dat de resultaten van de hierboven genoemde onderzoeken en een ontwerp van het voorkeursalternatief moeten worden overgelegd bij de aanvraag van een specifieke uitkering voor de planuitwerkingsfase.

Tweede lid

Onderdelen a en b

In de planuitwerkingsfase wordt het voorkeursalternatief nader uitgewerkt. Hiervoor moet onderzoek plaatsvinden. In de planuitwerkingsfase worden bijvoorbeeld de bevindingen van de verkenningsfase nader aangescherpt, de betrokkenheid van verschillende belanghebbenden in kaart gebracht en een gedetailleerde planning opgesteld. Daarnaast wordt het ontwerp van het project nader uitgewerkt. Doorgaans worden de werkzaamheden uitgevoerd door een externe partij, zoals een ingenieursbureau. De desbetreffende kosten komen op grond van het tweede lid, aanhef en onderdelen a en b, in aanmerking voor vergoeding. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de eigen organisatie, is dit eveneens het geval, mits de kosten marktconform zijn. Op basis van artikel 2.3, vierde lid, onderdeel a, dienen de bevindingen uit de planuitwerkingsfase te worden overgelegd bij de aanvraag van een specifieke uitkering voor de realisatiefase.

Onderdeel c

Het opnemen van een reservering voor voorziene risico's en een reservering voor onvoorziene risico's is een onderdeel van de SSK-raming voor de planuitwerkingsfase, die in artikel 2.2, tweede lid, is voorgeschreven. Bij het bepalen van de hoogte van een specifieke uitkering voor deze fase wordt rekening gehouden met de geraamde kosten van deze reserveringen. Voorbeelden van voorziene risico's in de planuitwerkingsfase zijn de uitkomst van een juridische procedure en de noodzaak om het verkeers- en vervoersonderzoek uit te breiden met een nieuw toekomstscenario of extra bodemonderzoek uit te voeren om de stabiliteit van de toekomstige infrastructuur vast te stellen.

Derde lid

Onderdeel a

In de realisatiefase wordt overgegaan tot uitvoering van de maatregelen en eventuele aanleg van de infrastructuur. De kosten van deze werkzaamheden worden opgevoerd onder de realisatiefase.

Bij de in het derde lid, aanhef en onderdeel a, bedoelde kosten gaat het bijvoorbeeld om de aankoopkosten van grond of een vergoeding voor de vestiging van een recht van opstal, maar ook om de kosten van taxatie, eventuele bemiddeling en advisering en notariële en kadastrale kosten.

Onderdeel b

Ministerie van Infrastructuur en Waterkeringen

Om de aanleg of verbetering van infrastructuur te kunnen realiseren, zijn diverse vergunningen nodig, zoals omgevingsvergunningen voor sloop en bouwen, vergunningen van bomen of het onttrekken van grondwater in een bouwput. Onder de kosten die gemoeid zijn met de verkrijging van de vergunningen, vallen ook de verschuldigde leges, kosten van coördinatie van de aanvraagprocedures en kosten van eventueel noodzakelijke juridische bijstand.

Onderdeel c

De inhoud van een overeenkomst van aanneming van werk kan verschillen. Doorgaans worden het maken van een ontwerp en de realisatie van een project of projectpakket gecombineerd in één overeenkomst. In sommige gevallen is ook omgevingsmanagement of onderhoud onderdeel van het contract. Omdat alleen de kosten van aanleg of verbetering van infrastructuur en de eenmalige kosten van niet-infrastructurele maatregelen in aanmerking komen voor een specifieke uitkering, worden de kosten van het deel van een contract dat betrekking heeft op onderhoud niet vergoed.

Onderdeel d

Een overeenkomst als bedoeld in onderdeel d, kan bijvoorbeeld betrekking hebben op advisering, ontwerpwerkzaamheden of omgevingsmanagement, indien die werkzaamheden geen deel uitmaken van een overeenkomst als bedoeld in onderdeel c.

Onderdeel e

Voor een project is het nodig een ontwerp te maken waarin alle noodzakelijke technische aspecten worden beschreven en vastgelegd. Zo zijn voor het uitwerken van een ontwerp van een brug bijvoorbeeld sterkteberekeningen en berekeningen van onder andere de hoeveelheid beton en staal nodig en moeten inpassingsmaatregelen in verband met bijvoorbeeld geluidhinder in kaart gebracht worden. Met engineering wordt bedoeld het geheel van onderzoek op het gebied van techniek en de daarmee verbonden organisatorische, milieutechnische, juridische en economische aspecten, dat hiervoor nodig is.

Meestal zal engineering in de realisatiefase worden ondergebracht in een voor de realisatie van het werk gesloten overeenkomst van aanneming van werk. De meeste ontvangers werken al in een vroeg stadium samen met de markt om gebruik te kunnen maken van kennis en ervaring die bij marktpartijen aanwezig is. Een veel gebruikte contractvorm is bijvoorbeeld design & construct (D&C). Dit houdt in dat engineering van projecten onderdeel is van een overeenkomst tot realisatie van het werk. Dit sluit aan bij de huidige werkwijze van veel overheden, inclusief de rijksoverheid. De kosten van engineering komen dan op basis van het derde lid, aanhef en onderdeel c, voor een specifieke uitkering in aanmerking. Wordt voor engineering een afzonderlijke overeenkomst gesloten, dan is de basis voor vergoeding het derde lid, aanhef en onderdeel d. Vindt de engineering plaats binnen de eigen organisatie van de ontvanger, dan komen de kosten daarvan, mits deze marktconform zijn, eveneens voor vergoeding in aanmerking en wel op basis van het derde lid, aanhef en onderdeel e.

Onder engineering vallen niet projectmanagement, contractmanagement, administratie en financieel toezicht. Deze kosten komen voor vergoeding in aanmerking op basis van het derde lid, aanhef en onderdeel j. In de regel zal ten behoeve van de realisatie van een project(pakket) een overeenkomst van aanneming van werk, als bedoeld in onderdeel c, worden gesloten, al dan niet aangevuld met een of meer overeenkomsten als bedoeld in onderdeel d. Worden er realisatiewerkzaamheden uitgevoerd door medewerkers van de eigen organisatie van de ontvanger, dan komen de kosten daarvan, mits deze marktconform zijn, op basis van onderdeel e eveneens voor vergoeding in aanmerking.

Onderdeel f

Het gaat hier om nadeelcompensatie ten behoeve van exploitanten van kabels en leidingen die vanwege een project verplaatst moeten worden. Bij het bepalen van de voor vergoeding in aanmerking komende kosten wordt rekening gehouden met het juridisch regime dat op de kabels of leidingen van toepassing is (aanwezigheid op grond van een gedoogplicht, een vergunning of een andere basis) en met de resterende economische levensduur van de kabels of leidingen. Uitgangspunt hierbij zijn de afspraken of regels die bij de betreffende gemeente of provincie gelden voor dit type vergoedingen. Indien een gemeente of provincie geen eigen afspraken of regels heeft,

Ministerie van Infrastructuur en Water
en Woning
is de Nadeelcompensatieregeling verleggen kabels en leidingen en buis- en pijpleidingen voor staatswerken en spoorwegwerken 1999 (NKL 1999) bepalend voor het bedrag dat voor vergoeding in aanmerking komt.

Onderdeel g

Onderdeel g vormt een vangnet voor overige kosten die voortvloeien uit wettelijke verplichtingen en in aanmerking kunnen komen voor nadeelcompensatie. Anders dan de onder onderdeel f bedoelde verlegging van kabels en pijpleidingen, kan gedacht worden aan bijvoorbeeld het ontmantelen van een niet gesprongen explosief. Ook dergelijke kosten komen in aanmerking.

Onderdeel h

De geraamde kosten van voorziene en onvoorziene risico's komen eveneens in aanmerking voor een specifieke uitkering voor de realisatiefase. Voorziene risico's in de realisatiefase zijn bijvoorbeeld dat bij de uitvoering van werkzaamheden bodemverontreiniging wordt aangetroffen, dat de bodem minder stabiel blijkt te zijn dan gedacht, dat in het kader van klimaatbestendigheid aanvullende voorzieningen nodig zijn om wateroverlast te voorkomen of dat om vertraging in de uitvoering versnellingsmaatregelen nodig zijn.

Onderdeel i

Aanvragers van een specifieke uitkering maken ook kosten voor de totstandkoming van een MIRT-project die niet op basis van het derde lid, aanhef en onderdelen a tot en met h, vergoed kunnen worden. Dit geldt bijvoorbeeld voor kosten van het opstellen van rapportages voor het gemeentebestuur of het provinciebestuur, als de ontvanger een gemeente is, en voor kosten van projectmanagement door of voor het bestuur. Deze kosten worden vergoed door middel van een toeslag op de directe kosten. Deze opslag is in onderdeel i bepaald op 6 procent van de kosten, bedoeld in het derde lid, onderdelen c, d, e, g en h. Kosten voor publieksvoorlichting vallen eveneens onder deze vergoeding van 6 procent. Deze wijze van vergoeding wijkt af van die op basis van het Besluit Infrastructuurfonds. Deze kende een vergoeding van VAT (voorbereiding inclusief engineering, administratie en toezicht) van 16 procent van de investeringskosten. De redenen om in deze regeling hiervan af te wijken zijn tweërlei:

- in de eerdere opslag van 16 procent waren ook de kosten van een verkenning en planuitwerking begrepen. Deze kosten komen nu afzonderlijk voor vergoeding in aanmerking op basis van artikel 2.1, eerste en tweede lid. De kosten van een verkenning en planuitwerking tezamen worden analoog aan Rijksprojecten geschat op 5-10 procent van de totale projectkosten.
- de kosten van engineering komen voor vergoeding in aanmerking op basis van het derde lid, onderdeel c, d of e. De verwachting is dat met deze wijziging van het opslagpercentage overheden uiteindelijk een hogere uitkering ontvangen dan op basis van het Besluit Infrastructuurfonds het geval zou zijn geweest. Dat doet recht aan de ontwikkeling dat realisatie van een groot project, met name in een stedelijke omgeving, complexer is geworden.

Onderdeel j

Onderdeel j behelst het vangnet voor de gevallen waarin kosten redelijkerwijs zijn aan te merken als realisatiekosten, maar niet onder een van de categorieën vallen in onderdeel a t/m i. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan kosten voor tijdelijke verkeersvoorzieningen die noodzakelijk zijn om het project te kunnen realiseren, maar niet onderdeel zijn van de engineeringskosten van het project.

Vierde lid

Onderdeel b

Kosten van onderdelen van een MIRT-project die voortkomen uit achterstallig onderhoud van infrastructuur worden niet vergoed. Alleen de kosten van werkzaamheden voor de aanleg of verbetering van infrastructuur komen op basis van hoofdstuk 2 in aanmerking voor een specifieke uitkering. Evenals kosten van regulier onderhoud zijn kosten die voortvloeien uit achterstallig onderhoud om die reden voor rekening van de desbetreffende gemeente zelf.

Indien vanwege de uitvoering van een MIRT-project bepaalde voorzieningen moeten worden verwijderd en vervangen, komen niet alle kosten van de nieuwe voorzieningen in aanmerking voor een specifieke uitkering. De kosten die uitstijgen boven de vervangingswaarde van de bestaande voorzieningen worden niet vergoed. Indien bijvoorbeeld in het kader van uitbreiding van een weg een vijftien jaar oud fietspad wordt vervangen, wordt het redelijk geacht dat slechts een deel van de kosten hiervan wordt vergoed. Op deze voorziening is immers afgeschreven of had afgeschreven kunnen worden. Bij het bepalen van de hoogte van de vergoeding wordt op de kosten van de aanleg van de nieuwe voorziening om die reden een redelijk bedrag in aftrek gebracht in verband met waardevermindering van de bestaande voorzieningen als gevolg van ouderdom en slijtage.

Onderdeel c

Omzetbelasting die op basis van artikel 15 van de Wet op de omzetbelasting 1968 in aftrek kan worden gebracht of recht geeft op compensatie op grond van de Wet op het BTW-compensatiefonds, wordt niet vergoed via een specifieke uitkering. Deze omzetbelasting drukt immers niet op het MIRT-project. Omzetbelasting die niet in aftrek kan worden gebracht en geen recht geeft op een bijdrage uit het BTW-compensatiefonds wordt wel gerekend tot de kosten waarvoor een specifieke uitkering kan worden verstrekt. Dit geldt voor alle fasen van totstandkoming van een MIRT-project.

Onderdelen d, e en f

De onderdelen d, e en f strekken ertoe kosten die op andere wijze worden gedekt, uit te sluiten van vergoeding. Het betreft in de eerste plaats kosten waarvoor reeds in een eerdere fase van het MIRT-project een specifieke uitkering op basis van deze regeling is verstrekt (onderdeel d). Het kan ook gaan om een uitkering op grond van een andersoortige regeling, bijvoorbeeld voor infrastructurele voorzieningen om veilig, doelmatig of duurzaam verkeer en vervoer te stimuleren. Kosten die door een Europese subsidie worden gedekt, komen evenmin in aanmerking voor een uitkering op basis van deze regeling (onderdeel e). Onderdeel f betreft kosten die langs andere weg in aanmerking kunnen komen voor vergoeding. Evenals in de onderdelen d en e zijn uitdrukkelijk niet bedoeld kosten die worden gedekt door financiële bijdragen van medeoverheden die betrokken zijn bij het MIRT-project of daarmee zijn gebaat.

Artikel 2.2 Kostenraming

Voor de kostenraming moet worden aangesloten bij de Standaardssystematiek voor Kostenramingen 2018 (SSK-systematiek).

De SSK-systematiek onderscheidt twee ramingswijzen: de deterministische en de probabilistische. Artikel 2.2 bepaalt dat voor een specifieke uitkering voor de realisatiefase en voor een specifieke uitkering voor de planuitwerkingsfase waarbij het gevraagde bedrag hoger is dan 25 miljoen euro, een probabilistische raming moet worden uitgevoerd. Voor een specifieke uitkering voor de verkenningsfase en voor een specifieke uitkering voor de planuitwerkingsfase waarbij het gevraagde bedrag niet hoger is dan 25 miljoen euro, laat artikel 2.2 de keuze van de ramingswijze over aan de aanvrager.

De ramingswijzen en de achtergronden van artikel 2.2 zijn beschreven in onderdeel 7 van deze toelichting.

Artikel 2.3 Aanvraag verlening specifieke uitkering MIRT-project

Eerste lid

Een aanvraag van een specifieke uitkering betreft één fase van een MIRT-project. Voor iedere fase dient dus afzonderlijk een aanvraag te worden ingediend.

Tweede tot en met vierde lid

In het tweede tot en met vierde lid worden de gegevens en bescheiden vermeld die bij de aanvraag van een specifieke uitkering voor de verkenningsfase, planuitwerkingsfase respectievelijk

realisatiefase van een MIRT-project moeten worden overgelegd. Het gaat daarbij om informatie waarover de aanvrager de beschikking heeft of kan krijgen en waarvan hij zijn aanvraag voor een specifieke uitkering onderbouwt. De minister heeft deze informatie nodig om te kunnen beoordelen of de aanvraag voldoet aan de voorwaarden die in artikel 1.3 aan een MIRT-project worden gesteld, of de kosten waarvoor een specifieke uitkering wordt gevraagd daarvoor op grond van artikel 2.1 in aanmerking komen en of deze kosten overeenkomstig artikel 2.2 zijn geraamd. Op basis van de gevraagde gegevens moet hij ook kunnen beoordelen in hoeverre het voorkeursalternatief van het MIRT-project als het meest doelmatig kan worden aangemerkt.

Tweede lid

Onderdeel a

De voorwaarden die in onderdeel a worden gesteld aan de inhoud van het plan van aanpak dat moet worden overgelegd bij de aanvraag, hangen nauw samen met de eisen die worden gesteld in artikel 1.3, de analoge toepassing van de MIRT-systematiek op de MIRT-project(en) en de aard van de activiteiten die in de verkenningfase plaatsvinden ten behoeve van de woningbouwopgave. Zie hiervoor de onderdelen 3,5 en 6 van deze toelichting (en dan met name de subonderdelen die zijn toegespitst op de MIRT-projecten) en de toelichting bij artikel 2.1, eerste lid.

Voor de minister is het noodzakelijk te kunnen vaststellen dat er maatschappelijk, politiek en bestuurlijk draagvlak is voor het MIRT-project. Dat voorkomt dat in een later stadium nieuwe oplossingsrichtingen onderzocht dienen te worden of dat een deel van het onderzoek opnieuw gedaan moet worden. Om die reden is in onderdeel a, aanhef en onder 5°, bepaald dat het plan van aanpak een omschrijving dient te bevatten van de belanghebbenden bij het MIRT-project en van hun betrokkenheid. Belanghebbenden zijn bijvoorbeeld andere overheden, omwonenden en belangenorganisaties. Door hen te raadplegen en met hen in gesprek te gaan over oplossingsrichtingen kan worden vastgesteld of het vereiste draagvlak bestaat.

Onderdeel b

In onderdeel b wordt een kostenraming gevraagd voor de verkenningfase; deze is nodig voor een besluit over de hoogte van de te verlenen uitkering.

Onderdeel c

In de verkenningfase worden verschillende oplossingen in kaart gebracht en uitgewerkt. Om te bezien of de kosten van een project of projectpakket het drempelbedrag overstijgen, is bij de start van een verkenningfase een kostenraming van het meest waarschijnlijke MIRT-project benodigd. Hiermee wordt het MIRT-project bedoeld dat bij de start van een verkenningfase het meest kansrijk wordt geacht. Dit betekent niet dat dit meest kansrijk geachte project na het doorlopen van de verkenningfase ook steeds naar voren komt als het voorkeursalternatief; de verkenningfase kan tot andere conclusies leiden. De kostenramingen voor de planuitwerkingsfase en de realisatiefase zijn ook nodig om in de meerjarenbegroting reserveringen te kunnen opnemen die voldoende zijn voor een uitkering voor een volgende fase, indien een aanvraag hiervoor gehonoreerd wordt. Het detailniveau van de kostenraming is afgestemd op het detailniveau van het ontwerp van het project ten tijde van het indienen van de aanvraag voor de verkenningfase.

Derde lid

Onderdeel a

Bij het in onderdeel a, aanhef, en onder 2°, 3° en 4°, bedoelde voorkeursalternatief gaat het om het uit de verkenningfase voortgekomen, beoogde MIRT-project. Dit voorkeursalternatief wordt in de planuitwerkingsfase nader uitgewerkt.

Onder 1°

Bij grote en complexe MIRT-projecten worden in een verkenning meerdere oplossingsrichtingen afgewogen. Deze oplossingsrichtingen dienen de verschillende maatschappelijke belangen te

weerspiegelen: dat wil zeggen dat zij tezamen het speelveld maken en ingezet en reikwijdte verschillen om een goede afweging te kunnen maken. Zo zal de minister vragen om een doelmatige oplossingsrichting of een oplossingsrichting met acceptabele effecten op de eigen netwerken, zullen omwonenden om een oplossing met de minste leefbaarheidsissues vragen en andere belanghebbenden om een oplossingsrichting die recht doet aan hun belang.

Onder 2°

De ontvanger geeft een overzicht van de stappen in het besluitvormingsproces, welke belanghebbende partijen bij elke stap betrokken zijn geweest en hoe de inbreng van deze partijen is afgewogen.

Onder 3°

Het is de bedoeling dat het ontwerp van het voorkeursalternatief zodanig is uitgewerkt dat de technische en ruimtelijke haalbaarheid kan worden beoordeeld. Daarnaast moet op basis van het ontwerp een betrouwbare kostenraming worden opgesteld. Als laatste dient uit het ontwerp te kunnen worden opgemaakt of de planuitwerkingsfase doelmatig kan worden voorbereid.

Onder 4°

Het gaat hier om de kostenraming van het voorkeursalternatief dat in de verkenningsfase is opgesteld conform de Standaardssystematiek voor Kostenramingen 2018 op basis van de meest waarschijnlijke waarde van een deterministische of de gemiddelde waarde van een probabilistische raming.

Onder 5°

Onderdeel van de eindverantwoording is een rapportage verkeer en vervoer, waarin de resultaten van het onderzoek naar de verkeers- en vervoerseffecten zijn beschreven. Dit vormt de invulling van de beschrijving van de verkeers- en vervoerseffecten bedoeld in onderdeel 5°. In de rapportage wordt onder meer vermeld welk verkeers- en vervoersmodel is gebruikt, welke aannames en uitgangspunten zijn gehanteerd voor de verkeers- en vervoersberekeningen – bijvoorbeeld voor welk toekomstig jaar de prognose is gemaakt en van welke aantallen woningen en arbeidsplaatsen in het betrokken gebied is uitgegaan – en wat de voornaamste uitkomsten zijn voor de modaliteiten per oplossingsrichting in het gehanteerde jaar.

Onder 6°

Bij een MIRT-project is sprake van aanleg of verbetering van infrastructuur. Voorafgaande aan de besluitvorming hierover dient op grond van de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit vaak een milieueffectrapportage (mer) plaats te vinden. Ook onverplicht kan een mer gemaakt worden. Indien in de verkenningsfase een mer heeft plaatsgevonden, moet het milieueffectrapport (MER) dat in dat kader is opgesteld, worden overgelegd bij de aanvraag van een specifieke uitkering voor de planuitwerkingsfase (onderdeel a, onder 6°). De kosten van een mer in de verkenningsfase, komen op basis van artikel 2.1, eerste lid, onderdeel a, in aanmerking voor vergoeding via een specifieke uitkering voor die fase.

Onder 7°

Zie voor de Werkwijzer MKBA bij MIRT-verkenningen Kamerstukken II 2024-2025, 36600-A, nr. 50. De werkwijzer is tevens gepubliceerd op www.rwseconomie.nl.

Onder 8°

De aanvraag is gekoppeld aan nieuwe woningbouwlocaties. Om de aanvraag voor het MIRT-project in de planuitwerkingsfase goed te kunnen beoordelen is het noodzakelijk een goed overzicht te hebben van de betreffende woningbouwlocatie of woningbouwlocaties. Om de aanvraag volledig te kunnen beoordelen wordt ingevolge onderdeel 8° bijgevoegd een kaart met de geografische afbakening van de woningbouwlocatie of woningbouwlocaties waar de aanvraag op ziet.

Onderdeel b

Zie voor het begrip voorkeursalternatief, dat wordt gebruikt in onderdeel b, onder 1°, 3°, 4° en 5°, de toelichting bij het derde lid, onderdeel a.

Onder 5°

In de planuitwerkingsfase worden, indien in het MIRT-project maatregelen ten behoeve van het openbaar vervoer zijn opgenomen, de gevolgen voor de exploitatie van het openbaar vervoernetwerk beschreven en afgewogen.

Onder 6°

Het totaal aantal woningen dat met het realiseren van het voorkeursalternatief wordt bedoeld, is het aantal woningen zoals opgenomen in de afsprakenlijst van een Bestuurlijk Overleg MIRT.

Onderdeel c

De kostenraming voor de planuitwerkingsfase onderscheidenlijk de realisatiefase is de grondslag voor het berekenen van de hoogte van de specifieke uitkering voor die fase. De kostenraming voor de realisatiefase is nodig om in de meerjarenbegroting een reservering te kunnen opnemen die voldoende is voor een uitkering voor de realisatiefase. Het detailniveau van de kostenraming is afgestemd op het detail-niveau van het ontwerp van het project op het moment voorafgaand aan het indienen van de aanvraag.

Vierde lid

Onderdeel a

Zie voor het begrip voorkeursalternatief, dat wordt gebruikt in onderdeel a, onder 1°, 2°, 3° en 6°, de toelichting bij het derde lid, onderdeel a.

Onder 1° en 2°

In de planuitwerkingsfase wordt het voorkeursalternatief van een project uitgewerkt in varianten, waarvan er één voor realisatie in aanmerking komt. De verschillen tussen de varianten zullen beduidend kleiner zijn dan tussen mogelijke oplossingsrichtingen die in de verkenningsfase worden afgewogen. De effecten van de varianten worden dieper en nauwkeuriger onderzocht en vastgelegd. De minister zal willen weten hoe het meest doelmatige alternatief is berekend, omwonenden hoe de geluidshinder is berekend en milieugroeperingen hoe de stikstofuitstoot op een natuurgebied is vastgesteld. Duidelijk moet ook zijn dat belanghebbenden hun inbreng hebben gehad.

Onder 3°

Het gaat hier om de kostenraming van het voorkeursalternatief dat als onderdeel van de planuitwerkingsfase is opgesteld.

Onder 4°

Voor de beheersing van risico's van een project is vanaf de start van de realisatie tot en met de afronding gestructureerd risicomanagement wenselijk. Dat houdt in het analyseren van de risico's, het uitwerken van maatregelen voor het geval deze risico's zich voordoen en het organiseren van monitoring, communicatie en handelen bij het optreden van de risico's. Op de risicoanalyse en het risicomanagement is nader ingegaan in onderdeel 15 van deze toelichting.

Onder 5°

Indien in de planuitwerkingsfase een mer is uitgevoerd, dan dient het MER bij een aanvraag voor de realisatiefase te worden overgelegd. De kosten van de mer in de planuitwerkingsfase komen op basis van artikel 2.1, tweede lid, onderdeel a, in aanmerking voor vergoeding via een specifieke uitkering voor die fase.

Onder 7°

Met de verlening van een specifieke uitkering wordt een toezegging gedaan over medebekostiging van een project. Het moet dan zeker zijn dat de ontvanger over voldoende middelen beschikt om zowel de kosten van de realisatie van het project als de kosten voor het beheer en onderhoud te kunnen dragen. Dat blijkt uit een besluit van het bevoegde bestuursorgaan van de aanvrager van de

specifieke uitkering dat er op diens meerjarenbegroting hiervoor is gereserveerd.
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Onder 8°

De ontvanger dient rekening te houden met de bekostiging van de exploitatie, indien het project betrekking heeft op openbaar vervoer. In de aanvraag is de berekening van de gevolgen van de exploitatie van het desbetreffende project opgenomen.

Onder 9°

De aanvraag is gekoppeld aan nieuwe woningbouwlocaties. Net als in de planuitwerkfase is het ook in de realisatiefase voor een goede beoordeling noodzakelijk een goed overzicht te hebben van de betreffende woningbouwlocatie of woningbouwlocaties. Om de aanvraag volledig te kunnen beoordelen wordt ingevolge onderdeel 9° bijgevoegd een kaart met de geografische afbakening van de woningbouwlocatie of woningbouwlocaties waar de aanvraag op ziet.

Onder 10°

Het totaal woningen dat met het realiseren van het voorkeursalternatief wordt bedoeld, is het aantal woningen zoals opgenomen in de afsprakenlijst van een Bestuurlijk Overleg MIRT.

Onderdeel b

Om op basis van artikel 2.5 voorschotten te kunnen verlenen is in artikel 2.4, derde lid, onderdeel e, bepaald dat in de beschikking tot verlening van een specifieke uitkering voor de realisatiefase een beschrijving wordt opgenomen van de te bereiken mijlpalen en de voorschotten die worden verstrekt als die zijn bereikt. Met het oog daarop is in artikel 2.3, vierde lid, onderdeel b, bepaald dat bij een aanvraag voor de realisatiefase een beschrijving van de te behalen mijlpalen en de daarvoor te maken kosten, moet worden overgelegd.

Anders dan bij een aanvraag voor de realisatiefase is voor de verkenningsfase of de planuitwerkingsfase het overleggen van een beschrijving van de te behalen mijlpalen en de daarvoor te maken kosten geen vereiste. Wil de aanvrager in de verkenningsfase of planuitwerkingsfase in aanmerking komen voor een of meer voorschotten, dan zal hij echter naast de bescheiden die vermeld worden in het tweede respectievelijk derde lid tevens een dergelijke beschrijving moeten overleggen. Zie ook de toelichting bij artikel 2.4, derde lid.

Onderdeel c

De kostenraming voor de realisatiefase is de grondslag voor het berekenen van de hoogte van de specifieke uitkering voor die fase. De kostenraming is tevens bedoeld om te kunnen beoordelen of aan de in artikel 1.3, aanhef en onderdeel a, gestelde voorwaarde is voldaan. Het detailniveau van de raming is afgestemd op het detailniveau van het ontwerp van het project op het moment voorafgaand aan het indienen van de aanvraag.

Onderdeel d

Een kasritme geeft een prognose van de uitgaven per tijdspanne. Het voorstel voor een kasritme van het project is nodig om de uitgaven voor het project in de begroting van het Mobiliteitsfonds te ramen in de jaren waarin de uitgaven worden verwacht. Op deze wijze wordt geborgd dat genoeg middelen zijn gereserveerd voor de betalingen in de desbetreffende jaren bij het bereiken van de te behalen mijlpalen.

Artikel 2.4 Verlening specifieke uitkering MIRT-project

Eerste en tweede lid

De minister beoordeelt een aanvraag van een specifieke uitkering en beslist op de aanvraag binnen een termijn van zes maanden na de ontvangst van de aanvraag. Deze termijn kan met zes maanden worden verlengd.

Een aanvraag van een specifieke uitkering is een aanvraag in de zin van artikel 1:3, derde lid, van de Awb. Dit brengt met zich mee dat daarop behalve deze regeling ook afdeling 4.1.1 van die wet van toepassing is. Op grond van artikel 4:5 van de Awb kan worden besloten de aanvraag van een specifieke uitkering niet te behandelen als de aanvraag niet voldoet aan de in deze regeling of in de Awb gestelde formele of procedurele vereisten voor het in behandeling nemen daarvan. Dergelijke vereisten zijn bijvoorbeeld te vinden in artikel 4:2, eerste lid, van de Awb en in artikel 2.3 van deze regeling. De minister heeft die bevoegdheid ook als de verstrekte gegevens en vereisten onvoldoende zijn voor de beoordeling van de aanvraag of de voorbereiding van de beschikking. De aanvrager dient echter wel eerst in de gelegenheid te worden gesteld de aanvraag binnen een door de minister gestelde termijn aan te vullen.

Indien de aanvrager wordt uitgenodigd tot het aanvullen van de aanvraag, wordt vanaf dat moment de beslistermijn die artikel 2.4 geeft, opgeschort. De opschorting duurt tot de dag waarop de aanvraag is aangevuld of de gestelde termijn ongebruikt is verstreken (artikel 4:15 van de Awb). De opschorting verlengt derhalve de termijn die de minister op grond van artikel 2.4 wordt gegeven voor het besluiten op de aanvraag.

Het bovenstaande geldt eveneens als de minister tijdens de behandeling van de aanvraag alsnog besluit tot het laten aanvullen van de aanvraag, indien blijkt dat bepaalde belangrijke gegevens ontbreken.

Derde lid

Het derde lid vermeldt de elementen die een besluit tot verlening van een specifieke uitkering in ieder geval moet bevatten. Het gaat onder andere om een beschrijving van de te bereiken mijlpalen, en de daarmee verbonden voorschotverlening, indien de specifieke uitkering betrekking heeft op de realisatiefase van een MIRT-project. Een beschikking voor de verkenningsfase of de planuitwerkingsfase kan eveneens een dergelijke beschrijving bevatten. Dit is echter alleen noodzakelijk als de aanvrager van de specifieke uitkering op basis van artikel 2.5 een of meer voorschotten wil kunnen aanvragen. In dat geval zal hij bij de aanvraag van een specifieke uitkering voor een van deze fasen naast de bescheiden die vermeld worden in artikel 2.3, tweede respectievelijk derde lid, tevens een beschrijving van de te bereiken mijlpalen en te verstrekken voorschotten moeten overleggen. Verder kunnen in de beschikking een of meer van de verplichtingen, bedoeld in artikel 2.6, zijn opgenomen.

Vierde lid

Op grond van het vierde lid kan de minister in het besluit tot verlening van de specifieke uitkering nadere voorwaarden aan die uitkering verbinden. Hierbij kan worden gedacht aan nadere voorwaarden aan de verantwoording in de tussenfase of realisatiefase van een project.

Vijfde lid

Zie voor het vijfde lid onderdeel 7 van deze toelichting.

Artikel 2.5 Voorschotverlening

Het is het voornemen het voorschot gelijk te stellen aan de volledige specifieke uitkering. In het besluit tot verlening van de specifieke uitkering wordt bepaald in hoeveel termijnen en op welke momenten het voorschot wordt uitbetaald. De uitkering van het voorschot geschiedt exclusief (compensabele) BTW-component. De compensabele BTW wordt immers aan het BTW-compensatiefonds afgedragen.

Artikel 2.6 Verplichtingen van de ontvanger specifieke uitkering MIRT-project

Eerste, tweede en derde lid

Om te voorkomen dat er te veel tijd verloopt tussen het moment van verlenen van de specifieke

uitkering en de start van de activiteiten, staat in het besluit tot verlening van de uitkering waarbinnen de ontvanger tot uitvoering over gaat. Dit geldt zowel voor de start van het gehele project (eerste lid) als de laatste te realiseren woningen (tweede lid) als de specifieke fases als benoemd in het besluit (derde lid).

Vierde lid

Als er sprake is van een wijziging ten opzichte van gegevens of uitgangspunten die ten grondslag hebben gelegen aan de verlening van een specifieke uitkering en de wijziging van invloed is op bijvoorbeeld de reikwijdte of de kosten van het MIRT-project, is de ontvanger van de uitkering verplicht dit tijdig te melden bij de minister. Voor de wijziging is instemming van de minister vereist. Tijdig wil in dit verband zeggen: voordat de wijziging daadwerkelijk van invloed is op de reikwijdte of de kosten.

Het op tijd inlichten van de minister maakt het tevens mogelijk om rekening te houden met de eventuele gevolgen van de wijziging voor de begroting.

Vijfde lid

De ontvanger van een specifieke uitkering voor de verkenningsfase of de planuitwerkingsfase moet binnen zes maanden na de afronding van de activiteiten waarvoor de uitkering is verstrekt, hiervan melding maken. Deze melding is, evenals de melding, bedoeld in het zesde lid, voor de minister nodig om de uitkering op basis van artikel 1.3 kunnen vaststellen en om op de hoogte te blijven van de voortgang van een MIRT-project.

Zesde lid

Bij het uitvoeren van een infrastructurele maatregel is niet altijd eenduidig te bepalen wanneer de maatregel als voltooid kan worden beschouwd. Om die reden is in het zesde lid bepaald dat bij een specifieke uitkering voor de realisatiefase binnen 6 maanden na het in gebruik nemen van de betrokken infrastructuur melding hiervan dient plaats te vinden.

Zevende lid

Om aan te tonen dat de activiteiten waarvoor de specifieke uitkering is verstrekt, hebben plaatsgevonden en de ontvanger heeft voldaan aan de daaraan verbonden verplichtingen, moet de ontvanger bij de melding een eindverantwoording overleggen van de in de betrokken fase van het MIRT-project behaalde resultaten. Bij deze opgave hoeft geen accountantsverklaring te worden overgelegd, omdat het geen financiële verantwoording betreft. Die vindt plaats overeenkomstig artikel 1.7.

Achtste lid

De ontvanger kan de minister verzoeken om een termijn als bedoeld in het zesde lid, met maximaal zes maanden te verlengen. Een dergelijk verzoek moet goed worden onderbouwd en kan worden afgewezen als het belang van tijdige vaststelling zwaarder weegt dan de belangen die gediend zijn bij uitstel.

Negende lid

Artikel 4:24 van de Awb verplicht om een regeling als de onderhavige periodiek te evalueren. In het algemene deel van deze toelichting is aangekondigd dat deze evaluatie binnen vijf jaren zal plaatsvinden. De evaluatie zal eerder plaatsvinden indien voor die tijd voldoende praktijkervaring is opgedaan. Ontvangers van een specifieke uitkering op basis van deze regeling zijn verplicht hier aan mee te werken, bijvoorbeeld door het leveren van gegevens of bescheiden of het geven van inlichtingen. Dit geldt ook voor een decentrale overheid die van een ontvanger middelen verkrijgt die afkomstig zijn uit een specifieke uitkering.

De minister heeft met dit lid de mogelijkheid om bij een besluit tot verlening te kiezen om andere voorwaarden op te leggen dan de voorwaarden bedoeld in artikel 2.4, derde lid. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan nadere eisen ten aanzien het rapporteren van de voortgang van het MIRT-project.

Artikel 2.7 Wijziging specifieke uitkering op aanvraag

Op aanvraag van de ontvanger kan een besluit tot verlening worden gewijzigd. Een dergelijke aanvraag kan betrekking hebben op het feit dat de ontvanger niet (langer), niet tijdig of niet volledig aan de verplichtingen kan voldoen of op het feit dat de ontvanger bij de woningbouwlocatie of woningbouwlocaties een andere infrastructurele voorziening wil realiseren dan eerder beoogd. Een wijzigingsaanvraag leidt er in principe niet toe dat het bedrag van de specifieke uitkering per woningbouwlocatie of voor meerdere woningbouwlocaties hoger wordt dan eerder vastgesteld. Er kunnen echter omstandigheden zijn waarin afwijking daarvan wenselijk is. De minister kan naar zijn redelijk oordeel een aanvraag om afwijking honoreren. Het – voor het desbetreffende jaar – beschikbare uitkeringsplafond mag niet worden overschreden.

Artikel 2.8 Vrijgevallen middelen en financiële tekorten bij een specifieke uitkering MIRT-project*Eerste lid*

Net als bij een aanvraag voor een specifieke uitkering overeenkomstig artikel 2.3, worden in een bestuurlijk overleg afspraken gemaakt over de verdeling.

Derde lid

Artikel 2.8 biedt een andere mogelijkheid dan die genoemd in artikel 2.7 om een wijzigingsaanvraag in te dienen. Het valt niet uit te sluiten dat de ontvanger van een specifieke uitkering een financieel tekort heeft bij het realiseren van de bovenplanse infrastructurele voorzieningen. Indien er middelen op grond van deze regeling zijn verleend die niet worden ingezet en dus vrijvallen, kan de minister besluiten om die middelen voor die tekorten in te zetten. Alleen in dat geval kan een aanvraag worden gedaan.

Er moet tevens aan de andere voorwaarden, genoemd in artikel 2.7, worden voldaan. Voorafgaand aan de aanvraag moet door de ontvanger zijn nagegaan of versoering of het treffen van alternatieve bovenplanse infrastructurele voorzieningen mogelijk is. Bij de aanvraag moet zijn aangetoond dat die mogelijkheden er niet zijn. Vervolgens beoordeelt de minister de noodzaak van een aanvullende specifieke uitkering en of de principes zoals omschreven in het Plan van Aanpak Beheersing programma Woningbouw en Mobiliteit bij het voordoen van kostenoverschrijvingen voldoende zijn toegepast. Voor de principes wordt verwezen naar onderdeel 10 van het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel 2.9 Vaststelling specifieke uitkering

De vaststelling geschiedt op basis van de informatie die op basis van de SISA-systematiek wordt verstrekt.

HOOFDSTUK 3 PROJECTPAKKETTEN TEN BEHOEVE VAN WONINGBOUW**Artikel 3.1 Kosten van projectpakketten die in aanmerking komen voor een specifieke uitkering***Eerste lid*

Het eerste lid regelt dat voor een specifieke uitkering in aanmerking komen de kosten voor de realisatie van infrastructurele bovenplanse voorzieningen die zijn opgenomen in bijlage. In deze

bijlage moeten ook de woningbouwlocaties genoemd worden in het maximumbedrag. Het gaat hier om de nettokosten.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Tweede lid

De kosten die niet in aanmerking komen voor een specifieke uitkering worden genoemd in het tweede lid. Zo komen de kosten waarvoor op grond van een andere regeling een specifieke uitkering is verleend, niet in aanmerking voor een specifieke uitkering op grond van deze regeling.

Dit geldt ook voor de omzetbelasting. De bedragen van de specifieke uitkering zijn al inclusief omzetbelasting (BTW) voor zover die in aanmerking komt voor compensatie op grond van de Wet op het BTW-compensatiefondsen op basis van het prijspeil van het jaar waarin de afsprakenlijst aan de Tweede Kamer is gestuurd.

Kosten die zijn gemaakt voorafgaand aan het bestuurlijk overleg op 1 november 2022 dat heeft geleid tot het opnemen van de desbetreffende bovenplanse infrastructurele voorzieningen in de bijlage, komen niet ook voor een specifieke uitkering in aanmerking.

Tevens komen de kosten voor beheer en onderhoud net als alle andere kosten dan de kosten genoemd in de bijlage niet in aanmerking voor de specifieke uitkering.

Derde lid

Bij mobiliteitshubs is rekening gehouden met het bij oplevering van de mobiliteitshubs en/of parkeergarages geschatte nettobedrag, op basis van een business case, zijnde de investerings- en beheers- en exploitatiekosten minus de te verwachten exploitatieopbrengsten.

Artikel 3.2 Aanvraag verlening specifieke uitkering projectpakket

De aanvraag bevat de projectpakketten met bovenplanse infrastructurele voorzieningen die nodig zijn voor de realisatie van de woningbouwaantallen op de desbetreffende woningbouwlocatie of woningbouwlocaties. Deze moeten zijn opgenomen in de bijlage bij deze regeling. In het eerste lid worden de gegevens en bescheiden vermeld die bij de aanvraag van een specifieke uitkering voor de projectpakketten moeten worden overgelegd. Het gaat daarbij om informatie waarover de aanvrager de beschikking heeft of kan krijgen en waarmee hij zijn aanvraag voor een specifieke uitkering onderbouwt. De minister heeft deze informatie nodig om te kunnen beoordelen of de aanvraag voldoet aan de voorwaarden die in artikel 1.3 aan een projectpakket worden gesteld en of de kosten waarvoor een specifieke uitkering wordt gevraagd daarvoor op grond van artikel 3.1 in aanmerking komen.

Er wordt per aanvrager één aanvraag ingediend voor een projectpakket. Bij de aanvraag moet een kaart worden overgelegd met de geografische afbakening van de woningbouwlocatie(s) en een gespecificeerde begroting. Daarin moet onder meer een overzicht van de kosten zijn opgenomen en inzicht worden gegeven, indien van toepassing, in de verwachte netto-opbrengsten van een mobiliteitshub (de opbrengsten uit de exploitatie minus de exploitatiekosten). Deze verwachte netto-opbrengsten zullen eenmalig voorafgaand aan het besluit tot verlening van de specifieke uitkering worden vastgesteld. Indien de aanvraag – mede – een mobiliteitshub betreft, moeten tevens de financiële gegevens, genoemd in artikel 3.2, eerste lid, onderdeel c, subonderdeel 3, worden overgelegd.

Een aanvraag kan door een gemeente met een digitaal aanvraagformulier worden gedaan. Dit vergemakkelijkt het indienen van een aanvraag en zorgt er tevens voor dat de informatie-profielen gelijk zijn.

Artikel 3.3 Verlening specifieke uitkering projectpakket

Eerste en tweede lid

De minister beslist binnen dertien weken op een ontvangen aanvraag. Opgemerkt zij dat de aanvraag compleet moet zijn. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht wordt indien een aanvraag incompleet is de aanvrager in principe eerst in de gelegenheid gesteld zijn aanvraag aan te vullen. De beslistermijn kan op grond van het tweede lid eenmaal met dertien weken worden verlengd.

Derde lid

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

In het derde lid van artikel 3.3 is vastgelegd wat in ieder geval in het besluit tot verlening van de specifieke uitkering moet worden vermeld. Het betreft onder meer de te realiseren bovenplanse infrastructuurle voorzieningen, het aantal te realiseren woningen, het bedrag van de specifieke uitkering en de wijze waarop deze is bepaald.

Vierde lid

Op grond van het vierde lid kan de minister in het besluit tot verlening van de specifieke uitkering nadere voorwaarden aan die uitkering verbinden. Hierbij kan worden gedacht aan nadere voorwaarden aan de verantwoording in de tussenfase of realisatiefase van een project.

Vijfde lid

De Rijksbijdragen worden jaarlijks op 1 oktober geïndexeerd overeenkomstig de door de Minister van Financiën aan de minister uitgekeerde Index Bruto Overheidsinvesteringen (IBOI), voor zover die bedragen op die datum nog niet als voorschot zijn uitgekeerd. De indexatie van de bedragen, bedoeld in artikel 3.3, vijfde lid, vindt plaats op 1 november 2022. Zie voor een verdere toelichting onderdeel 7 van het algemeen deel van deze toelichting.

Zesde lid

De bedragen van de specifieke uitkering zijn al inclusief omzetbelasting (BTW) voor zover die in aanmerking komt voor compensatie op grond van de Wet op het BTW-compensatiefonds op basis van het prijspeil van het jaar waarin de afsprakenlijst aan de Tweede Kamer is gestuurd.

Artikel 3.4 Voorschotverlening en wijze van uitkeren

Het voorschot is gelijk aan de volledige specifieke uitkering. In het besluit tot verlening van de specifieke uitkering wordt bepaald in welke termijnen het voorschot wordt uitbetaald. De uitkering van het voorschot geschiedt exclusief (compensabele) BTW-component. De compensabele BTW wordt immers aan het BTW-compensatiefonds afgedragen.

Artikel 3.5 Verplichtingen van de ontvanger specifieke uitkering projectpakket

De verplichtingen van de ontvanger van een specifieke uitkering zijn in dit artikel vastgelegd.

Tweede lid

De start van de realisatie van de infrastructuurle voorzieningen is het moment waarop werkzaamheden aan een van de infrastructuurle voorzieningen bij een woningbouwlocatie of woningbouwlocaties van start gaan. De data hiervoor worden opgenomen in het besluit tot verlening van de specifieke uitkering.

Derde lid

In het derde lid wordt vastgelegd dat de ontvanger het projectpakket voor de bovenplanse infrastructuurle voorzieningen en de woningbouwlocaties start op de in de beschikking aangegeven data. De specificaties van de bedoelde data worden in het derde tot vijfde lid uiteengezet.

Vierde en vijfde lid

De start van de realisatie van de woningen, bedoeld in artikel 3.5, vierde en vijfde lid, is het begin van bouwactiviteiten van een toegestaan bouwwerk waarover het desbetreffende bevoegd gezag is geïnformeerd of waarvan de feitelijke bouw is aangevangen door minimaal de aanleg van de fundering. Als start van bouwactiviteiten geldt:

- het ontgraven van de grond ten behoeve van de funderingswerkzaamheden van het bouwwerk;

- de start van het heiwerk ten behoeve van het bouwen van de funderingswerkzaamheden (met name heiwerk) plaatsvinden vóór het ontgraven van de grond; of
- het boren c.q. slaan van een zich onder het perceel van het onderhavige bouwwerk bevindende bron ten behoeve van (bijvoorbeeld) een Warmte- en Koudeopslaginstallatie.

Als start van bouwactiviteiten geldt niet:

- het plaatsen van een of meer bouwketen;
- het plaatsen van containers ten behoeve van opslag van materialen;
- het inrichten en/of omheinen en/of uitzetten van het bouwterrein;
- het slaan van de 'officiële' eerste heipaal, tenzij deze paal echt als eerste wordt geslagen;
- het slaan van een eventueel noodzakelijke damwand;
- het slopen van eventueel nog bestaande opstallen;
- het ontgraven van de grond ten behoeve van bijvoorbeeld saneringswerkzaamheden of de grondwaterhuishouding;
- het bouwrijp maken van het terrein.

Zevende lid

De beleidsinhoudelijke informatie, bedoeld in het zevende lid, wordt jaarlijks bij de betrokken gemeenten uitgevraagd.

Artikel 3.6 Wijziging specifieke uitkering op aanvraag

Op aanvraag van de ontvanger kan een besluit tot verlening worden gewijzigd. Een dergelijke aanvraag kan betrekking hebben op het feit dat de ontvanger niet (langer), niet tijdig of niet volledig aan de verplichtingen kan voldoen of op het feit dat de gemeente of het openbaar lichaam bij de woningbouwlocatie of woningbouwlocaties een andere infrastructurele voorziening wil realiseren dan eerder beoogd. Een wijzigingsaanvraag leidt er in principe niet toe dat het bedrag van de specifieke uitkering per woningbouwlocatie of voor meerdere woningbouwlocaties hoger wordt dan eerder vastgesteld. Er kunnen echter omstandigheden zijn waarin afwijking daarvan wenselijk is. De minister kan naar zijn redelijk oordeel een aanvraag om afwijking honoreren. Het – voor het desbetreffende jaar – beschikbare uitkeringsplafond mag niet worden overschreden.

Artikel 3.7 Vrijgevallen middelen en financiële tekorten bij een specifieke uitkering projectpakketten

Eerste lid

Net als bij een aanvraag voor een specifieke uitkering overeenkomstig artikel 3.2, worden in een bestuurlijk overleg afspraken gemaakt over de verdeling.

Derde lid

Artikel 3.7, derde lid, biedt een andere mogelijkheid dan die genoemd in artikel 3.6 om een wijzigingsaanvraag in te dienen. Het valt niet uit te sluiten dat de ontvanger van een specifieke uitkering een financieel tekort heeft bij het realiseren van de bovenplanse infrastructurele voorzieningen. Indien er middelen op grond van deze regeling zijn verleend die niet worden ingezet en dus vrijvallen, kan de minister besluiten om die middelen voor die tekorten in te zetten. Alleen in dat geval kan een aanvraag worden gedaan.

Er moet tevens aan de andere voorwaarden, genoemd in artikel 3.7, worden voldaan. Voorafgaand aan de aanvraag moet door de ontvanger zijn nagegaan of versoering of het treffen van alternatieve bovenplanse infrastructurele voorzieningen mogelijk is. Bij de aanvraag moet zijn aangetoond dat die mogelijkheden er niet zijn. Vervolgens beoordeelt de minister de noodzaak van een aanvullende specifieke uitkering en of de principes zoals omschreven in het Plan van Aanpak Beheersing programma Woningbouw en Mobiliteit bij het voordoen van kostenoverschrijvingen voldoende zijn toegepast. Voor de principes wordt verwezen naar onderdeel 10 van het algemeen deel van deze toelichting.

Vierde lid

De hoogte van de aanvullende specifieke uitkering wordt (mede) bepaald door het percentage van cofinanciering door de ontvanger van de oorspronkelijke uitkering. Opgemerkt zij dat ook bij toepassing van artikel 3.7 binnen het uitkeringsplafond wordt gebleven.

Artikel 3.8 Vaststelling

De vaststelling geschiedt op basis van de informatie die op basis van de SISA-systematiek wordt verstrekt. Overeenkomstig het vijfde lid kan de specifieke uitkering lager worden vastgesteld dan het bedrag dat bij het besluit tot verlening is vastgesteld indien de ontvanger niet of niet geheel heeft voldaan aan de bij of krachtens deze regeling gestelde verplichtingen.

In het Plan van Aanpak Beheersing programma Woningbouw en Mobiliteit is beschreven hoe in dat geval zal worden gehandeld. Het Rijk en de medeoverheden dragen ieder een bepaald deel van het (resterende) tekort op de bovenplanse infrastructuur per woningbouwlocatie. Als de totale investering lager uitvalt en dus ook het resterende tekort lager is dan voorzien, zal ook de bijdrage vanuit het Rijk evenredig naar beneden worden bijgesteld.

Daarnaast is van belang te vermelden dat bij de vaststelling van de specifieke uitkering de ontvanger een verantwoording doet op de wijze bepaald in de artikelen 17a en 17b van de Financiële-verhoudingswet.

Artikel 4.1 Inwerkingtreding

Voor een toelichting op de datum waarop deze regeling in werking treedt en de datum waarop ze vervalt, wordt verwezen naar onderdeel 19 van het algemeen deel van deze toelichting.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,